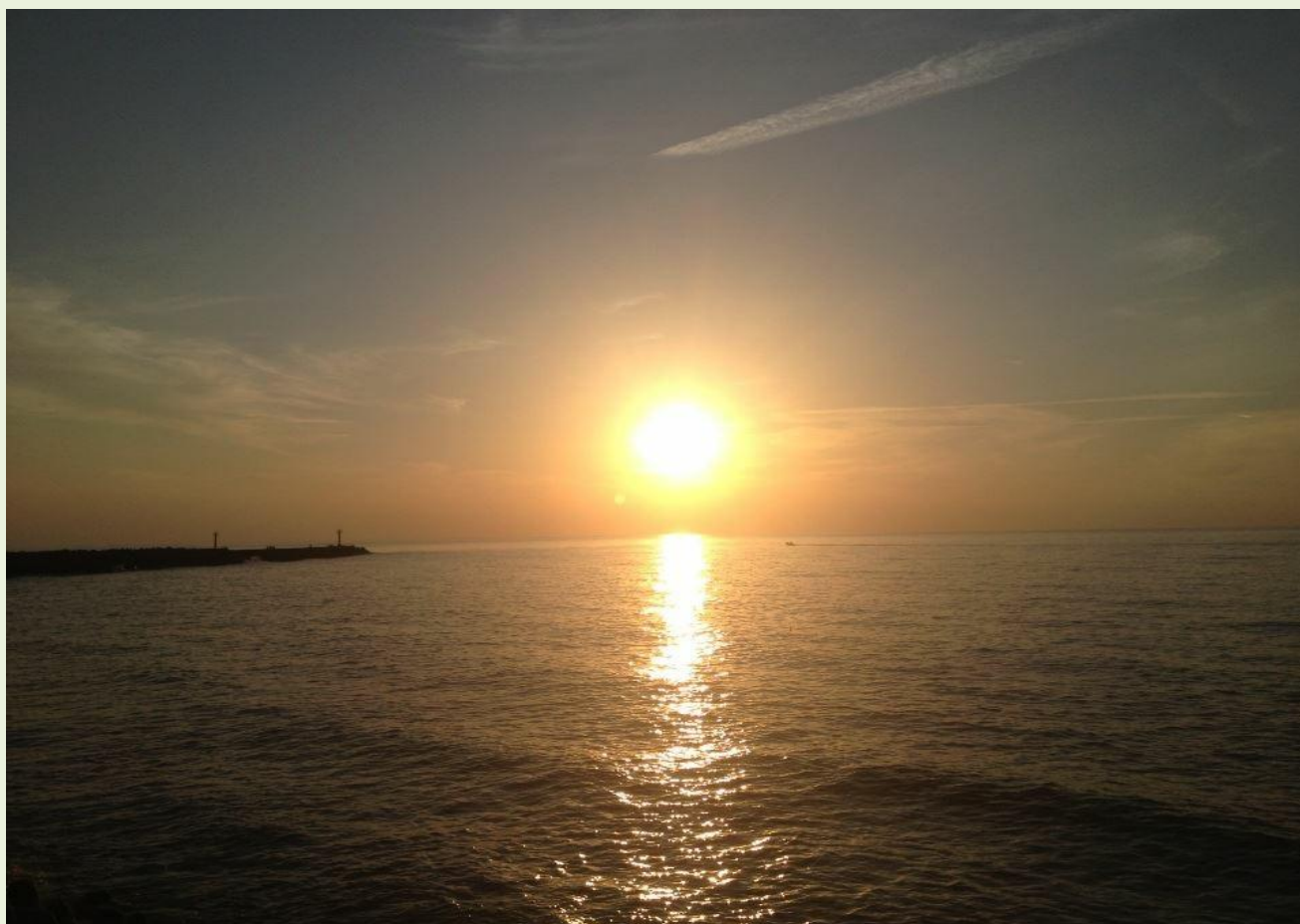


NAUCZYCIELSKA EDUKACJA

BIULETYN CENTRUM EDUKACJI NAUCZYCIELI W KOSZALINIE

2016 - NR 6/102



Zachód Słońca nad Bałtykiem (fot. A. Jakubowski - www.facebook.com.pl)

→ Natomiast dziś szkoła stała się nazbyt schematyczna. A schematyzm i biurokracja niszczą otwartość, która sprzyja inteligencji. [prof. Czesław S. Nosal 2016¹]

Koszalin: październik - listopad 2016

¹ Cz. S. NOSAL, za: H. DRACHAL, Wywiad: *Po co nam inteligencja?* - „Głos Nauczycielski” 35/2016, s. 12-13.

SPIS TREŚCI

„Nauczycielskiej Edukacji” 2016 nr 6/102

ISSN – 1642-34-53

W NUMERZE

SPIS TREŚCI

- Życzenia z okazji Dnia Nauczyciela – Dnia Edukacji Narodowej	3
- O nowoczesnej edukacji i nowej książce o współczesnym nauczycielu. Rozmowa z Panem Markiem KAZIMIEROWICZEM – doktorem nauk humanistycznych, wykładowcą akademickim z Lubina i autorem książki „Nauczyciel współczesnej szkoły. Szanse i zagrożenia”	4-6
- Kim jest dyrektor dr Marek Kazimierowicz?	6
- MEN o potrzebie matematyki, fizyki i nauk przyrodniczych	7
- IS: Tematy wrześniowego Klubu Dyrektora CEN	8
- Innowacyjność polskiej edukacji doceniona w rankingach	9
- Teresa OGNIIEWSKA, <i>O konferencji: Skuteczność działań profilaktycznych i wychowawczych</i>	10
- Natalia MALISZEWSKA, <i>Znaczenie literatury w wychowaniu dziecka</i>	11
- Ciekawy artykuł: Witold KOŁODZIEJCZYK, <i>Narodowe czytanie – troska o duszę</i>	13
- Jarosław TOKARZ, <i>O nauczycielskich wyzwaniach</i>	14
- Dorota ZAJDEL, <i>Edukacja muzyczna na smartfonie i tablecie</i>	15
- Filharmonia Koszalińska zaprasza	17
- „Dom Wschodzącego Słońca” w BTD w Koszalinie	18
- Iwona GRABSKA, <i>Święto Patrona Szkoły w Gimnazjum nr 2 w Białogardzie</i>	19
- Ciekawa książka – Joachim BAUER, „Co z tą szkołą?”	20
- M. SEWASTIANOWICZ, <i>Startuje konkurs NBP dla młodzieży</i>	21
- Marzena NOWIK, <i>Adaptacja dziecka do przedszkola</i>	22
- EMOCJE. Jak je dobrze nastroić? – Szkolenie	26
- Ciekawy artykuł: Stanisław KORCZYŃSKI, <i>Determinanty satysfakcji zawodowej nauczycieli</i>	27
- Ciekawa książka: Marek KAZIMIEROWICZ, <i>Nauczyciel współczesnej szkoły. Szanse i zagrożenia</i>	28
- Małgorzata TREMBOWELSKA, <i>Technologie informacyjno-komunikacyjne: literatura dostępna w BP CEN w Koszalinie – artykuły</i>	30
- Konkurs CEN dla nauczycieli: Stawiamy na czytanie i pisanie	37

„Nauczycielska Edukacja” - Biuletyn Centrum Edukacji Nauczycieli w Koszalinie

Wydawca: Centrum Edukacji Nauczycieli w Koszalinie, ul. Ruszczyca 16,
fax. 34-767-15, tel. 34-767-10; **Redakcja - 34-767-26**. Internet: www.cen.edu.pl, Poczta e-mail: jps51@tlen.pl
Redakcja: Julian Piotr Sawiński (redaktor naczelny), Adam Paczkowski - zdjęcia, skład komputerowy - JPS
Współpraca: nauczyciele konsultanci i doradcy metodyczni CEN

Redakcja zastrzega sobie prawo redagowania i skracania nadesłanych tekstów oraz zmiany ich tytułów.

Życzenia z okazji Dnia Nauczyciela - Dnia Edukacji Narodowej

Z okazji zbliżającego się Dnia Edukacji Narodowej - wszystkim nauczycielom, wychowawcom, dyrektorom szkół i placówek oświatowych oraz pracownikom i przyjaciółom szkolnej i przedszkolnej edukacji, składamy najlepsze życzenia ciekawej i skutecznej pracy, dużo zdrowia i osobistego szczęścia, wspaniałego samopoczucia na co dzień, pomyślności, wytrwałości i odporności oraz dużo, bardzo dużo, radości i zadowolenia z pracy z dziećmi, młodzieżą i dorosłymi.



Różowe róże (fot. www.facebook.com.pl)

- Dyrekcja CEN i Redakcja Nauczycielskiej Edukacji

O nowoczesnej edukacji i nowej książce o współczesnym nauczycielu.

Rozmowa z Panem Markiem KAZIMIEROWICZEM – doktorem nauk humanistycznych, wykładowcą akademickim z Lubina i autorem książki „Nauczyciel współczesnej szkoły. Szanse i zagrożenia”

1. Panie Doktorze - witam i bardzo dziękuję, że znalazł Pan chwilę dla czytelników „Nauczycielskiej Edukacji”. Wspominam naszą rozmowę z roku 2010 o nowoczesności i kreatywności nauczycieli. Czy pamięta ją Pan?

Witam serdecznie. Doskonale ją pamiętam. Tak jak wówczas, tak i teraz twierdzę, że polska szkoła boryka się z problemem „niedoboru” twórczych i innowacyjnych nauczycieli. Takich, którzy chcą i wiedzą jak wprowadzić nową jakość do procesu kształcenia.

2. Zwykle na początku pytam rozmówców o personalia i sukcesy, więc zapytam: Kim jest dziś Marek Kazimierowicz?

Nauczycielem dyplomowanym z 28-letnim stażem pracy, pracującym w gimnazjum (jeszcze, bo nie do końca wiadomo kiedy ten typ szkoły w wyniku kolejnej „reformy” zniknie ze struktury systemu oświaty) oraz wykładowcą akademickim w Państwowej Wyższej Szkole Zawodowej im. Witelona w Legnicy.



Dr Marek Kazimierowicz (fot. Arch. Autora)

3. Jest Pan nauczycielem gimnazjum i wykładowcą akademickim, ale także autorem nowej książki o nauczycielach pt. „Nauczyciel współczesnej szkoły. Szanse i zagrożenia”. Nie ma co pytać, o czym ona jest, bo tytuł jest komunikatywny i mówi sam za siebie.

Książka napisana została z myślą o nakreśleniu obrazu nauczyciela szkoły współczesnej na co dzień zmagającego się z dynamicznie zmieniającą się rzeczywistością edukacyjną. Jej treść powstała w oparciu o własne przemyślenia i doświadczenia zawodowe, jak również z wykorzystaniem opinii wielu znanych i cenionych autorów opisujących istotne problemy współczesnego nauczyciela. Treść książki stanowić może przedmiot krytycznej analizy porównawczej wizji nauczyciela idealnego z wizją nauczyciela rzeczywistego.

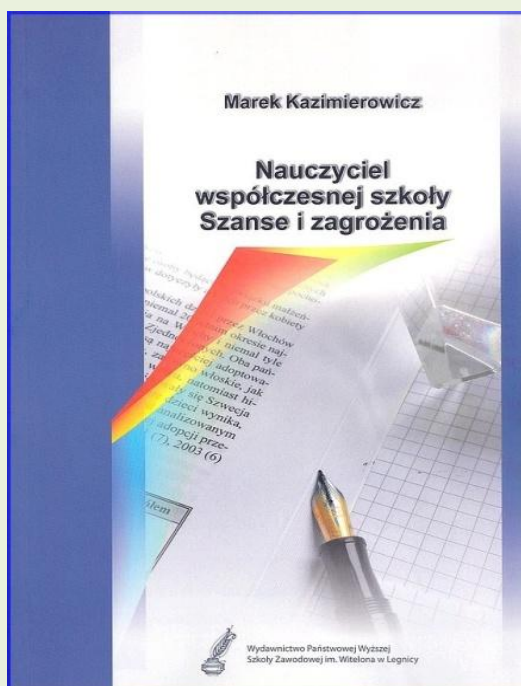
4. Jakie zagadnienia prezentowane w książce powinien poznać, przeczytać, każdy z nas nauczycieli?

Książka zawiera wieloaspektową analizę zagadnień zawodu nauczyciela, na którą składają się rozważania dotyczące usytuowania nauczyciela w przepisach prawa, jak również jego osobowości i autorytetu oraz funkcji i zadań realizowanych w przestrzeni edukacyjnej szkoły i jej otoczeniu społecznym. Analizowane są także problemy dotyczące rozwoju zawodowego, kompetencji oraz awansu zawodowego w aspekcie efektywności pracy.

O nowoczesnej edukacji i nowej książce o współczesnym nauczycielu.

Rozmowa z Panem Markiem KAZIMIEROWICZEM – doktorem nauk humanistycznych, wykładowcą akademickim z Lubina i autorem książki „Nauczyciel współczesnej ...” – cd.

Poruszono również kwestie odnoszące się do autonomii, innowacyjności i jakości pracy nauczyciela oraz zjawiska wypalenia zawodowego. Publikację zamyka rozdział poświęcony tworzeniu pozytywnego wizerunku nauczyciela i promocji szkoły. Myślę, że każdy nauczyciel, który sięgnie po tę książkę znajdzie dla siebie „coś”, co go zainteresuje, a być może wzbudzi w nim refleksję na temat jego codziennej pracy.



Nauczyciel współczesnej szkoły... (fot. www.wydawnictwo.pwsz.legnica.edu.pl)

5. Pisze Pan ciekawie i dość dużo o edukacji oraz potrzebie jej zmiany. Dlaczego ją trzeba zmienić, unowocześnić?

Unowocześnianie szkoły jest koniecznością, gdyż szkoła musi odpowiadać na potrzeby dynamicznie zmieniającej się rzeczywistości, jak również na ciągle rosnące potrzeby odbiorców usług edukacyjnych. Aby mogła to czynić w wielu szkołach musi się zmienić sposób zarządzania nią oraz sposób pracy nauczycieli.

6. Czym więc dla Pana - jako nauczyciela gimnazjum i wykładowcy na wyższej uczelni - jest nowoczesność edukacji?

Dla minie nowoczesność (w)edukacji to stosowanie nowych technologii w procesie kształcenia, jak również innowacyjność w działaniu pedagogicznym nauczyciela wynikająca ze specyfiki grupy uczniów (studentów) oraz ich potrzeb i zainteresowań, i co ważne nie koniecznie sformalizowana obszerną dokumentacją. Nowoczesność to także rozwój zainteresowań uczniów (studentów) poprzez stwarzanie im warunków do samorealizacji, samodzielności i odpowiedzialności, do zgłębiania wiedzy i nabywania nowych umiejętności, jak i sposób komunikowania się z uczniami (studentami), przekazywanie treści w sposób interesujący, budzący ciekawość i zaangażowanie uczniów (studentów) w proces nauczania – uczenia się.

O nowoczesnej edukacji i nowej książce o współczesnym nauczycielu.

Rozmowa z Panem Markiem KAZIMIEROWICZEM – doktorem nauk humanistycznych, wykładowcą akademickim z Lubina i autorem książki „Nauczyciel współczesnej ...” – cd.

7. Jako konsultant ds. informacji i innowacji w CEN w Koszalinie, zwykle wspieram reformy edukacji i promuje te, które mają charakter zmian faktycznych, np. na naszej stronie CEN. Skąd Pana zainteresowanie światem reformowania edukacji?

Reformowanie to unowocześnianie, zmiana na lepsze. Pracując 28 lat w oświacie obserwuję jak zmienia się polska szkoła, uczniowie uczący się w niej i nauczyciele. Dostrzegam pewne zagrożenia dla jakościowego rozwoju szkoły, które wynikają chociażby z obowiązujących przepisów prawa oświatowego. Mam tu na myśli awans zawodowy, który w mojej ocenie powinien ulec zmianie. Powód zmiany jest oczywisty – nie można być mistrzem w zawodzie na początku kariery zawodowej (po 10 latach pracy nauczyciel osiąga najwyższy stopień awansu). Kluczowe pytanie jest: Co dalej? Krótka ścieżka awansu i zdobycie stopnia nauczyciela dyplomowanego skutecznie hamuje dalszy rozwój nauczyciela, co niewątpliwie przekłada się na jakość jego pracy.

8. Czy Pana zdaniem – można zreformować szkołę bez udziału MEN?

Pamiętać musimy, że reformowanie edukacji możemy przeprowadzić bez udziału Ministerstwa Edukacji Narodowej – możemy unowocześniać własną szkołę poprzez stworzenie klimatu wzajemnego szacunku i życzliwości; modyfikację sposobu zarządzania mającego wpływ na twórczą i innowacyjną postawę nauczycieli; stosowanie w działaniach edukacyjnych nowoczesnych technologii oraz metod i form pracy angażujących uczniów w proces kształcenia.

9. MEN wskazuje na potrzebę wzmocnienia matematyki, fizyki i nauk przyrodniczych w szkole. Jest Pan doktorem nauk humanistycznych – czyli w szkole nie lubił Pan matematyki?

I tu Pana zaskoczę. Moja droga edukacyjna to szkoły, w których matematyka i fizyka dominowały wśród innych przedmiotów. Jestem absolwentem Technikum Górniczego – kierunku elektryczny; ukończyłem Wyższą Szkołę Pedagogiczną w Zielonej Górze – Wydział Matematyki, Fizyki i Techniki – mgr wychowania technicznego. Jestem nauczycielem informatyki w gimnazjum. Tak więc matematyka i fizyka była i jest obecna w mojej edukacji i życiu zawodowym.

-- Dziękuję za rozmowę. Pozdrawiam serdecznie czytelników „Nauczycielskiej Edukacji”

➔ Serdecznie dziękuję za rozmowę. – dr Julian Piotr Sawiński – redaktor naczelny „Nauczycielskiej Edukacji”

Kim jest dyrektor dr Marek Kazimierowicz?

„Absolwent Wydziału Matematyki Fizyki i Techniki Wyższej Szkoły Pedagogicznej w Zielonej Górze - mgr wychowania technicznego. Doktor nauk humanistycznych w zakresie pedagogiki Akademii Pedagogiki Specjalnej w Warszawie. Nauczyciel dyplomowany, ekspert komisji kwalifikacyjnej/egzaminacyjnej w zakresie techniki, informatyki, zarządzania oświatą ds. stopni awansu zawodowego nauczycieli. Posiada II stopień specjalizacji zawodowej w zakresie nauczania techniki. Absolwent studiów podyplomowych: Nadzór Pedagogiczny z Elementami Ewaluacji; Menedżerskie Zarządzanie Placówką Edukacyjną; Zastosowanie Technik Komputerowych. Były wicekurator oświaty, dyrektor delegatury kuratorium oświaty oraz wicedyrektor Gimnazjum nr 5 w Lubinie. Autor wielu [publikacji](#) z zakresu awansu zawodowego nauczycieli, nadzoru pedagogicznego, reformy systemu edukacji, organizacji i zarządzania, zamieszczonych w wydawnictwach ogólnopolskich. Autor innowacji pedagogicznej” [2016²].

² www.psnt.edu.pl/Wladze-PSNT.php - z 12.09.2016.

MEN o potrzebie matematyki, fizyki i nauk przyrodniczych

Minister edukacji narodowej Anna Zalewska zapowiedziała w Krynicy, że za dwa lata wszystkie szkoły w kraju będą miały dostęp do szerokopasmowego internetu. Wskazała też, że w obecnych czasach potrzeba więcej matematyki, fizyki i nauk przyrodniczych. Dodała również, że jednym z priorytetów rządu są zmiany w szkolnictwie zawodowym [1].

Szefowa MEN była gościem specjalnym panelu pt. "Znaczenie szkolnictwa w kształtowaniu przyszłych europejskich kadr", który odbył się w ramach 26. Forum Ekonomicznego w Krynicy Zdroju. Zaznaczyła, że w Polsce tylko kilkanaście procent placówek ma dostęp do **szerokopasmowego internetu**. "Nie możemy denerwować się na nauczycieli, że w badaniach wypadają słabo, bo nie potrafią zastosować technik informatycznych. Oni to potrafią, tylko nie mają gdzie tego zrobić. Za dwa lata szerokopasmowy internet trafi do każdej placówki, taki projekt przygotowuje z ministerstwem cyfryzacji" – dodała [1].

Zaznaczyła, że pieniądze na ten cel pochodzić będą m.in. z funduszy unijnych. Dodatkowo do szkół mają trafić m.in. interaktywne tablice oraz e-podręczniki. Zalewska powiedziała, że z debaty społecznej, którą jej resort przeprowadził wynika, że edukacja nie przystaje do rzeczywistości. Zapowiedziała, że zmiany muszą koncentrować się na tym, żeby "człowieka widzieć w całości" czyli zadbać o niego od żłobka po uczelnię.

Według minister, zmiany w systemie muszą być przeprowadzone, bo w obecnych czasach potrzeba więcej matematyki, fizyki i nauk przyrodniczych. Podkreśliła również, że budowanie szkolnictwa zawodowego razem z pracodawcami jest priorytetem rządu.



Fizyka w Szkole z Astronomią (fot. www.aspress.com.pl/fizyka)

"Zmieniamy nawet nazwę, bo w Polsce zawodówka źle się kojarzy, teraz mówimy o szkołach branżowych. Chcemy, żeby to była pasja, żeby to była moda, żeby to był trend" - mówiła. Jej zdaniem w szkolnictwo zawodowe muszą w większym stopniu być zaangażowani pracodawcy, którzy powinni mieć wpływ nie tylko na program tych szkół, ale również przeprowadzać egzaminy.

Zaznaczyła, że zmiany w systemie edukacji mają doprowadzić do tego, by wyrównywanie szans odbywało się nie tylko w dużych aglomeracjach, ale również w małych miejscowościach. Minister zapowiedziała, że program szkolny z matematyki i przedsiębiorczości przeanalizują eksperci z Giełdy Papierów Wartościowych oraz z NBP. Mają oni dodać takie zadania, dzięki którym uczniowie mają dowiedzieć się m.in. jak wyliczyć swoją zdolność kredytową [1,2].

-
1. www.kurier.pap.pl/depesza z 08.09.2016
 2. Źródło: Codzienny Serwis Informacyjny PAP

Tematy wrześniowego Klubu Dyrektora CEN

Kolejne spotkanie **Klubu Dyrektora** odbyło się w Centrum Edukacji Nauczycieli w Koszalinie ul. Ruszczyca 16, **od godz. 10:00 do 13:00** wg następującego harmonogramu:

PRZEDSZKOLA, SZKOŁY, PLACÓWKI

28 września 2016 – środa – powiat koszaliński i miasto Koszalin

29 września 2016 – czwartek – powiaty: drawski i szczeciński i świdwiński

30 września 2016 – piątek - powiaty: białogardzki, kołobrzeski i sławieński

Tematyka spotkania

1. Dotacje po nowelizacji ustawy o systemie oświaty.
2. Zmiany w przepisach kodeksu pracy, w tym zmiany w zakresie umów terminowych. (I. Suckiel)



Nauczyciele uczestnicy konferencji w CEN (fot. Adam Paczkowski)

Innowacyjność polskiej edukacji doceniona w rankingach

Nasz kraj zajął 39. pozycję pośród 128 krajów, uzyskując 44,2 punkty w rankingu pt. "Globalny indeks innowacyjności 2016". W dziedzinie edukacji Polska awansowała o dwa miejsca [przedruk – 1, podkreślenia red.].

- „Cieszy nas **awans w światowym rankingu**, szczególnie, że Polska w porównaniu z ubiegłorocznym rankingiem przesunęła się aż o siedem miejsc w górę – mówi wiceminister rozwoju Jadwiga Emilewicz. Autorzy raportu wykazują słabe i mocne strony gospodarek, kształtujące ogólny poziom innowacyjności. W rankingu globalnym pierwszą pozycję zajęła Szwajcaria, a następnie Szwecja i Wielka Brytania. Stany Zjednoczone znalazły się na czwartym miejscu.

39. pozycję w rankingu Polska zawdzięcza m.in. **łatwości zakładania firm** (awans o 5 miejsc), edukacji (awans o 2 miejsca), wydatkom krajowym brutto na B+R w PKB (awans o 3 miejsca), zawartym umowom na rynku venture capital (awans o 16 miejsc), pracownikom z zaawansowaną technologicznie wiedzą (awans o 4 miejsca), artykułom naukowym (awans o 2 miejsca), kreatywności sektora ICT (awans o 14 miejsc).

- Liczymy, że dzięki realizacji **Planu na rzecz Odpowiedzialnego Rozwoju**, wskaźniki innowacyjności w naszym kraju będą znacząco rosły. Stawiamy na industrializację i innowacje, koncentrujemy wsparcie na priorytetowych obszarach B+R+I wykorzystując fundusze unijne, programy rozwojowe dla różnych branż, budujemy prężny rynek venture capital.



Pełzać czy latać? (fot. www.facebook.com/pl)

Zmieniamy prawo w zakresie **wspierania innowacyjności**, które usuwa bariery stojące na drodze innowatorów i przykładamy dużą wagę do wzmocnienia powiązań pomiędzy przemysłem, biznesem a nauką. Nie zapomnieliśmy również o wzmocnieniu kapitału ludzkiego i kapitału społecznego, które stanowią jeden z elementów zwiększenia innowacyjności polskiej gospodarki - podkreśla wiceminister rozwoju Jadwiga Emilewicz.

- **Nasze ambicje** sięgają bardzo wysoko, ale jednocześnie zdajemy sobie sprawę, że rozpoczynamy wyścig konkurencyjny z silnymi, innowacyjnymi gospodarkami i awans w Global Innovation Index będzie coraz trudniejszy - dodaje. Polska odnotowała w tym roku również wzrost wskaźnika innowacyjności wg European Innovation Scoreboard 2016. Nasz kraj przesunął się o jedno miejsce wyżej na pozycję 23.” [1]

1. www.oswiata.abc.com.pl/dyktor-szkoly – z 09.09.2016 - Źródło: Ministerstwo Rozwoju, stan z dnia 9 września 2016 r.

Skuteczność działań profilaktycznych i wychowawczych

1 października 2016 roku w CEN w Koszalinie odbyła się konferencja pn. **Skuteczność działań profilaktycznych i wychowawczych**. Organizatorem było CEN we współpracy z Prezydentem Miasta Koszalina. Koordynatorem działań była Teresa Ogniewska. W programie były m.in. następujące tematy:

1. Warunki skuteczności szkolnej profilaktyki – profilaktyka pozytywna;
2. Czy w naszych szkołach jest problem ze środkami uzależniającymi?
3. Rodzice – ważne ogniwo w działaniach profilaktycznych – budowanie relacji z rodzicami i kierowania ich uwagi na mocne strony dziecka;
4. Mediacje rówieśnicze;
5. Przykłady dobrych praktyk.

Zajęcia prowadzili doświadczeni psychologowie, instruktorzy pracy z dziećmi i młodzieżą. Konferencja cieszyła się sporym zainteresowaniem nauczycieli, wychowawców i pedagogów szkolnym (Red.)



Wejście do budynku CEN (fot. Arch. CEN)

Konferencja rozpoczęła się poruszającym spektaklem teatralnym dotyczącym problematyki uchodźców, szeroko pojętej tolerancji, przygotowanym przez Samorząd Szkolny przy Computer College w Koszalinie.

Jako pierwsza wykład poprowadziła p. **Agnieszka Jäger** z Ośrodka Metodycznego KKWR. Przybliżyła nauczycielom temat profilaktyki pozytywnej – budowania przyjaznych relacji w klasie i kreowania pozytywnego klimatu społecznego.

Następnie nadkomisarz **Robert Faryniarz** przedstawił statystyki i doświadczenia koszalińskiej policji dotyczące używania substancji psychoaktywnych przez młodzież. Na zakończenie części wykładowej p. **Marta Wołoszyn** ze Stowarzyszenia Młodzi – Młodym zajęła się ważnym ogniwem w działaniach profilaktycznych, czyli rodzicami – wskazywała jak budować z nimi relacje, jak kierunkować ich uwagę na mocne strony dziecka.

Po przerwie na kawę i ciastko uczestnicy mieli możliwość wyboru i udziału w warsztatach:

- Mediacje rówieśnicze, profilaktyka rówieśnicza angażująca liderów rówieśniczych – prowadzenie: p. **Beata Piwar**;
- Program symulatorów FAS – prowadzenie: p. **Karolina Pałasz**;
- Młodzież wolna od uzależnień – prowadzenie: p. **Agnieszka Jäger**;

To była ważna część konferencji – możliwość praktycznego działania, dzielenia się swoimi doświadczeniami w zakresie omawianej problematyki. Podczas rozmów w kuluarach uczestnicy podkreślali wagę podjętego na konferencji problemu, dziękowali za organizację.

Teresa Ogniewska – konsultant CEN

Znaczenie literatury w wychowaniu dziecka

Znaczenie literatury w przeciągu kilkudziesięciu lat nad wyraz wydatnie uległo swoistej metamorfozie. Obecny stan rzeczy możemy upatrywać w zmieniającej się rzeczywistości i społeczeństwie. We współczesnym świecie coraz mniejszą wagę przywiązuje się do **przestrzegania wartości moralnych**. Oczywistym jest, że zmiana pociąga za sobą zmianę. Jeżeli środowisko ulega przekształceniu, elementy będące jego częścią, również ulegną modyfikacji. W momencie, kiedy samo pojęcie „właściwych” norm postępowania ma dzisiaj odmienne znaczenie, ludzie przyjmują inne zasady funkcjonowania w społeczeństwie. Kierując się w życiu zmodernizowanymi regułami, będziemy również pobierać z książek odmienne wartości.

Fundamentalnym elementem wychowania dziecka jest uzmysłowienie mu, na czym polegają wartości moralne, szacunek do drugiego człowieka, odpowiedzialność za swoje postępowanie. Do obowiązku rodzica, opiekuna, należy uświadomienie dziecku, **na czym polega dobro**, a w jaki sposób objawia się zło. W celu wprowadzenia dziecka do życia w społeczeństwie, by mogło budować prawidłowe, zdrowe relacje z rówieśnikami i innymi osobami obecnymi w jego życiu, koniecznym jest wytłumaczenie mu roli przyjaźni oraz miłości, zjawiska poprawnych interakcji międzyludzkich opartych na szacunku i zrozumieniu danych zachowań.



Bariery: Zdjęcie Malwiny Gajewskiej z SSP 1 w Koszalinie - nagrodzone w XIII Międzyszkolnym Konkursie Fotografii Dziecięcej – Koszalin 2015 (fot. Arch. SP 7)

W obecnej rzeczywistości bardzo ważnym jest, by rodzice **czytali dzieciom książki**. Literatura dziecięca zawiera w swoim przekazie moralne zasady, porusza etyczne problemy. Czytelnik może w książkach doszukiwać się konkretnych norm zachowania. Poprzez życie bohaterów uwydatniane są wzorce, według których człowiek powinien postępować oraz zalety, które towarzyszyły takiemu, a nie innemu życiu.

Znaczenie literatury w wychowaniu dziecka – cd.

Dobro jest nagradzane, zło potępiane, a dana postać dopuszczająca się niedobrego działania, ponosiła karę. Niestety w wielu domach czytanie książek nie jest praktykowane. Zapracowani rodzice usprawiedliwiają się brakiem czasu nie zdając sobie sprawy z tego, jak duże ma to znaczenie dla rozwoju ich dziecka. Nie dotyczy to jedynie wzbogacania jego słownictwa, również wpływania na jego rozwój emocjonalny, charakter, osobowość.

Cierpliwe wyjaśnianie wartości drzemących w danych opowiadaniach, pokazywanie jak je wykorzystywać w relacjach z innymi ludźmi jest podstawą w procesie kształtowania młodego człowieka. Współczesny świat charakteryzuje się ciągłym pośpiechem. Rodzicom łatwiej jest włączyć dziecku bajkę w telewizji, która nie koniecznie przekazuje godne naśladowania wzorce i w przyszłości może dać negatywne skutki w zachowaniu dziecka. Sposób w jaki zachowuje się dziecko w dużej mierze zależy od postawy rodzicielskiej. Rodzice powinni mieć kontrolę nad tym, czym zajmują się ich dzieci, jakie mają rozrywki, czy pozytywne, czy wręcz przeciwnie, wpływające np. na postawy agresywne i demoralizujące. Należy pamiętać, że na dziecko mają wpływ również otoczenie wraz ze społeczeństwem i kręgiem kulturowym.

Przy ciągłym rozwoju technicznym i ekonomicznym jesteśmy świadkami zaniedbywania rozwoju duchowego i wychowania. Wpływ środków masowego przekazu, przenoszenie problemów dorosłych na dzieci powoduje kształtowanie się postaw materialistycznych. W społeczeństwie zanikają więzi międzyludzkie, pojawiają się natomiast rozstrojenia emocjonalne i tego wszystkiego odbiorem są dzieci. Rodzice powinni odpowiedzialnie zachowywać się w stosunku do dziecka, aby mimo zdemoralizowanego świata, mogło wzrastać w miłości i akceptacji. „Jednym w pełni skutecznym sposobem kontroli człowieka jest – samokontrola. Tylko mocny wewnętrzny system wartości moralnych jest w stanie skłonić człowieka do zachowań moralnych w każdych okolicznościach. Dlatego: należy uczyć wartości moralnych, bowiem brak wartości stanowi zagrożenie dla świata. Wartości moralne stoją na straży życia i jego jakości.” [2007³]

W obecnej sytuacji, kiedy zmniejsza się przywiązanie do wyznawania zasad, dbałości o moralne kształcenie dzieci, w wielu domach zanika zwracanie uwagi na wartości płynące z literatury, co w znacznym stopniu negatywnie wpływa na proces rozwojowy dzieci. Należy pamiętać, że na wygląd społeczeństwa ma wpływ każdy człowiek z osobna i to od nas w dużej mierze zależy jak będzie wyglądał świat, w którym żyjemy.

Natalia Maliszewska - Koszalin

3 I. Koźmińska, E. Olszewska, *Z dzieckiem w świat wartości*, Warszawa: Wydaw. Świat Książki, 2007, s. 45.

Ciekawy artykuł: Witold KOŁODZIEJCZYK, *Narodowe czytanie – troska o duszę* [1]

Czytanie jest podstawową kompetencją ucznia w szkole i człowieka w ogóle. Z wielu względów warto uświadomić mu, jak wielkie znaczenie dla osobistego rozwoju ma czytanie. Oto ostatni fragment ciekawego artykułu, który ładnie uzasadnia potrzebę czytania.

„W ramach uczniowskiej akcji zostałem zaproszony do sondy, którą zorganizowano w jednej z poznańskich szkół. Zadano trzy pytania: dlaczego czytam książki, jaka jest moja ulubiona lektura z dzieciństwa i jak zachęciłbym młodzież do czytania? Proste pytania, które kryły społeczne problemy, ale też pozwalają na refleksję związaną z osobistą motywacją i fascynacją czytaniem” [1].



Gdzie jest samodzielność? Uczeń i tata przy odrabianiu lekcji (fot. www.edunews.pl)

Dlaczego czytam?

„Dlaczego czytam? Z jednej strony związane jest to z moją pracą. Potrzebuję dostępu do najnowszych informacji, badań, raportów. Trudno mi wyobrazić sobie pracę bez aktualnej i bieżącej wiedzy naukowej. Ale też potrzebuję czasu na literaturę piękną. Czytam nie dla relaksu. Zabrzmi może banalnie, ale **szukam książek, które pozwalają w historiach bohaterów zobaczyć siebie, poznać własne motywacje, odpowiedzieć na pytania dotyczące życia, jego sensu, sposobu patrzenia na świat i dostrzec w tym autentyczną radość.**[1].

A jaką lekturę z dzieciństwa zapamiętałem najlepiej? Pierwszą, którą przeczytałem samodzielnie, były "Podróże Guliwera" Jonathana Swifta. Czytałem ją w bibliotece pomiędzy regałami. Odkryłem wówczas dla siebie nowy świat. Ustawione w szeregu książki i wyjątkowa cisza tworzyły niezwykłą atmosferę czegoś tajemniczego... Tak wtedy do czułem i to pozostało we mnie do dziś. Bo książka dla mnie to nieograniczony świat myśli, emocji i zdarzeń, które otwierają przed nami nowe przestrzenie wiedzy, mądrości i czasu.”

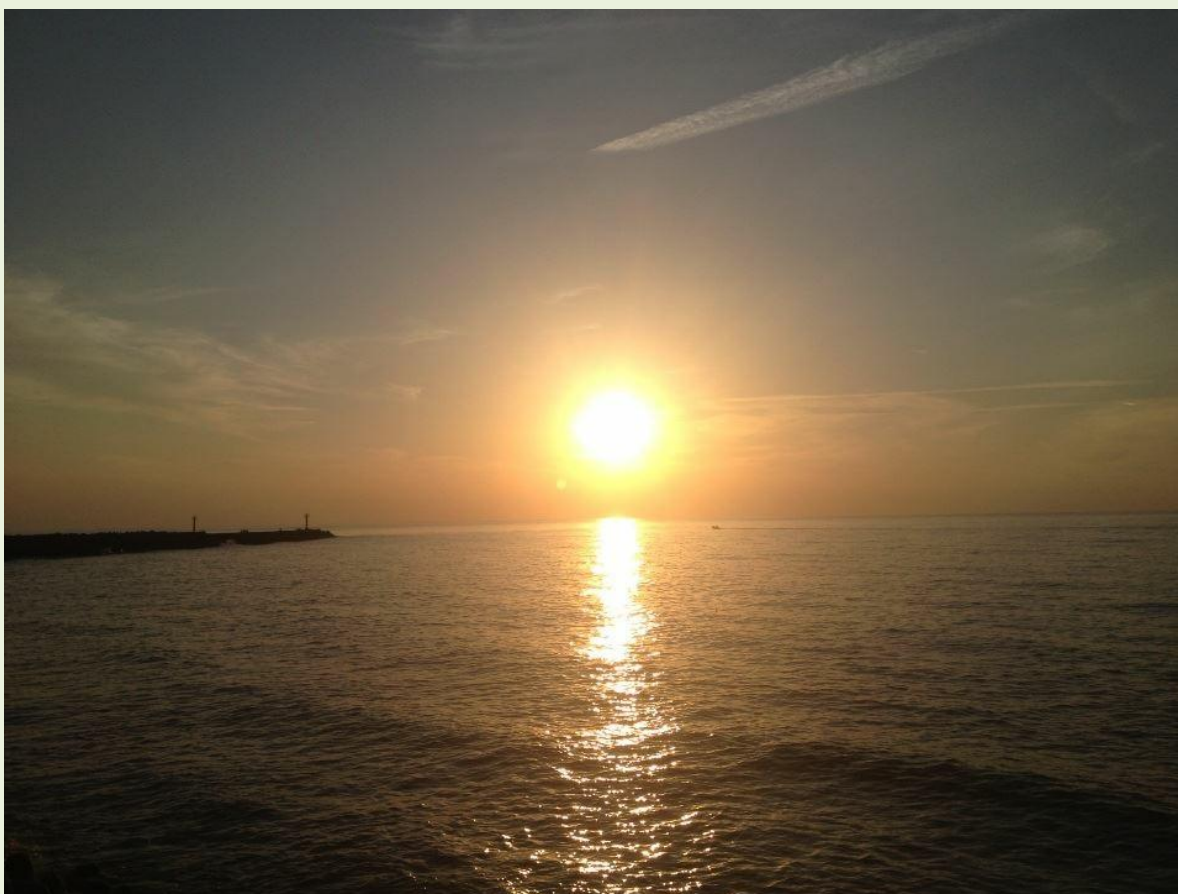
➔ „**To budowanie wyjątkowej relacji między czytelnikiem, autorem i literackimi bohaterami. To zabawa językiem i formą. To rozwijanie wyobraźni i wywoływanie emocji. To troska o naszą duszę**” [1].

1. W. KOŁODZIEJCZYK, *Narodowe czytanie – troska o duszę*, - www.eid.edu.pl/blogi – z 26.08.2016.

O nauczycielskich wyzwaniach

W edukacji dziś nie brakuje nowych wyzwań, nowych i trudnych zadań oraz problemów. Zawód staje się coraz bardziej wymagający. Ciekawie o tym napisał niedawno dr Tomasz Tokarz w mediach społecznościowych. Oto jego wypowiedź.

„Każdy myślący o pracy nauczyciela powinien odbyć praktykę w wolnej szkole. Sprawdzić się w sytuacji naprawdę ekstremalnej (oczywiście bez negatywnych konotacji). W realiach, gdzie nie można się schować za rolę, schronić za katedrą, nadrobić sztucznym autorytetem, operować znanymi z konwencjonalnej szkoły strategiami przetrwania. Gdzie nie można postraszyć klasówką, zdopingować obietnicą piątki, postymulować groźbą kary. Jesteś Tylko Ty - ze swoimi zasobami. W konfrontacji z dziećmi, które wyczuwają fałsz. Pozostaje Ci tylko być sobą. Taki, jaki/jaka jesteś naprawdę. Zawiesić w szatni swoje Ego i wejść do wspólnoty tak autentycznym, jak tylko się da. To duże wyzwanie. Ciekaw jestem jaki procent aspirujących do pracy w zawodzie zdałoby taki test...” [1]



Powoli odchodzi tradycyjna szkoła, jak Słońce za horyzont (fot. Andrzej Jakubowski – www.facebook.com.pl)

1. Dr Tomasz TOKARZ: Informacja z www.facebook.com.pl z 06.09.2016.

Edukacja muzyczna na smartfonie i tablecie

Od 1 września dzieci, młodzież oraz nauczyciele mogą korzystać z nowej wersji serwisu edukacyjnego Muzykoteca Szkolna (www.muzykotecaszkolna.pl), pogłębiającego zainteresowanie i wiedzę na temat muzyki. Nowa Muzykoteca Szkolna, dostępna także na urządzeniach mobilnych, zawiera m.in. sylwetki ponad 100 kompozytorów, 450 nagrań utworów, lekcje do nauki nut, a dla nauczycieli - scenariusze lekcji i ćwiczenia, które pozwolą wprowadzić w świat muzyki w niekonwencjonalny sposób.



Fot.: il. Andrzej Wietieszka za: D. Zajdel

Muzykoteca Szkolna, prowadzona przez **Narodowy Instytut Audiowizualny** pod adresem www.muzykotecaszkolna.pl, od czterech lat wychodzi naprzeciw potrzebom nauczycieli i uczniów, oferując kompendium wiedzy o muzyce klasycznej podane w nowoczesnej i innowacyjnej formie.

Nowa, ulepszona odsłona serwisu **profiluje treści** w zależności od tego, kto z niego korzysta, by jeszcze skuteczniej zachęcać do wielkich odkryć muzycznych bez konieczności wychodzenia z domu. Na dzieci i młodzież w nowym roku szkolnym czeka **wiele nowości**, wśród nich **cykl komiksów opartych na librettach najsłynniejszych oper**, ale także **kilkaset utworów muzycznych, sylwetki kompozytorów, gry i zabawy**.

Edukacja muzyczna na smartfonie i tablecie – cd.

15 września do serwisu trafi również **aplikacja mobilna „Orkiestrownik”**, która pozwala **zajrzeć do wnętrza orkiestry symfonicznej**. Na muzykotekaszkolna.pl nauczyciele znajdą dostosowane do podstawy programowej **scenariusze lekcji** – pomysły na to, jak w 45 minut zainteresować uczniów światem muzyki np. operą, **zestawy ćwiczeń** m.in. przygotowane przez Barbarę Kingę Majewską „Muzyczne smaki” łączące naukę słuchania z kulinariami, „Fraszki na fortepian” ułatwiające naukę gry na instrumentach klawiszowych, ćwiczenia do nauki nut czy lekcje polskich tańców narodowych. W przygotowaniu są również zajęcia dotyczące kształcenia słuchu i podstaw prowadzenia chóru.

Nowa Muzykoteka Szkolna jest też w pełni **dostępna na urządzeniach mobilnych**, można z niej więc korzystać podczas lekcji bez konieczności wykorzystania rzutnika. Materiały dydaktyczne dostosowane są do wszystkich poziomów kształcenia i zgodne z podstawą programową nauczania muzyki w szkołach ogólnokształcących.

W serwisie znaleźć można ponadto cykl filmów „Gra miejska” w reżyserii dokumentalisty Piotra Stasika, w których uczniowie szkoły podstawowej w niekonwencjonalny sposób poznają świat instrumentów i różnych brzmień, gimnazjaliści szukają harmonii w zgiełku miasta, a licealiści wkraczają w nieznaną świat muzyki najnowszej i poznają współczesnych kompozytorów. Muzykoteka Szkolna **wprowadza także w świat rockowego instrumentarium** (cykl „Szkoła rocka”) i **instrumentów historycznych** („Barokowe lekcje”) oraz **prezentuje instrumenty muzyki tradycyjnej** – od suki biłgorajskiej do fideli plockiej.

Nowa, przejrzysta szata graficzna i nawigacja strony pozwalają szybko odnaleźć poszukiwane materiały wybierając temat (muzyka klasyczna, muzyka rozrywkowa, muzyka dawna, muzyka tradycyjna), epokę lub poziom kształcenia (szkoła podstawowa, gimnazjum, szkoła ponadgimnazjalna). W stale powiększającej się **bazie materiałów audiowizualnych** znajduje się ponad 450 nagrań muzycznych i specjalnie opracowany „Kanon Muzykoteki Szkolnej” zawierający 130 najważniejszych w historii muzyki utworów.

Podobnie jak w poprzedniej wersji serwisu dostęp do niego jest bezpłatny i nie wymaga rejestracji ani logowania, a ze wszystkich zamieszczonych w nim treści, w tym także filmów i nagrań audialnych, w ramach działań edukacyjnych można korzystać bez ograniczeń.

Muzykoteka Szkolna to jednak nie tylko portal i działania w przestrzeni wirtualnej, ale także liczne spotkania i warsztaty dla najmłodszych, organizowane przede wszystkim w siedzibie Narodowego Instytutu Audiowizualnego przy ul. Wałbrzyskiej 3/5 w Warszawie (stacja metro Służew). W ciągu roku szkolnego odbywają się tu m.in. cykl warsztatów „Akademia dzieci” oraz weekendowe zajęcia muzyczne dla maluchów.

Dorota Zajdel - specjalista ds. komunikacji; tel. +48 22 380 49 76 M. 0723 510 077

E-mail: dorota.zajdel@nina.gov.pl

Filharmonia Koszalińska zaprasza

14 października 2016 roku Filharmonia Koszalińska zaprasza (godz. 18:30) na koncert „**Romantyczne arcydzieła**”. Dyrygentem będzie Wojciech Czepiel. Na fortepianie będzie grał Piotr Szychowski z udziałem Orkiestry Filharmonii Koszalińskiej.

W programie utwory wielkich muzyków:

- 1/ Johannes Brahms – II Koncert fortepianowy B-dur op. 83 – oraz
- 2/ Piotr Czajkowski – Symfonia g-moll op. 13.



Sala Filharmonii Koszalińskiej (fot. www.facebook.com.pl)

28 października 2016 roku Filharmonia Koszalińska zaprasza (godz. 18:30) na koncert „**Straszne i piękne**”. Dyrygentem będzie Massimiliano Caldi. Na klarnecie będzie grał Andrzej Wojciechowski z udziałem Orkiestry Filharmonii Koszalińskiej.

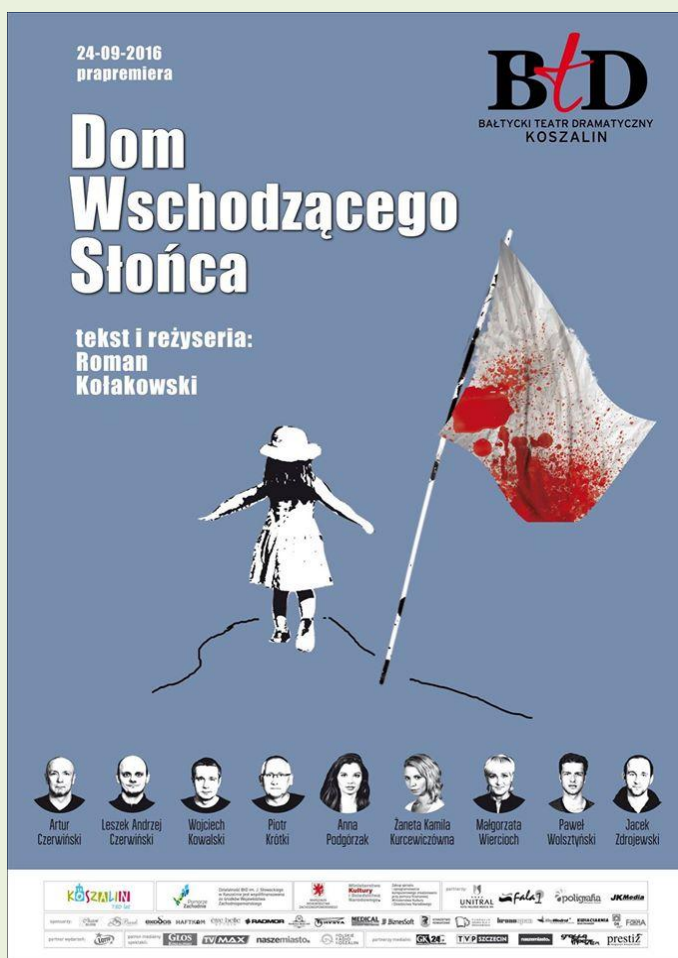
W programie utwory:

- 1/ Józef Elsner – Uwertura do opery „Leszek Biały, czyli czarownice z Łysej Góry;
- 2/ Beniamin Baczewski – Koncert na klarnet;
- 3/ Modest Musorgski – „Noc na Łysej Górze”;
- 4/ Paul Duks – „Uczeń czarnoksiężnika”.

„Dom Wschodzącego Słońca” w BTD w Koszalinie

Trwają próby do Prapremierowego spektaklu „Dom Wschodzącego Słońca” W reżyserii Romana Kołakowskiego, napisana i skomponowana przez reżysera **specjalnie dla Bałtyckiego Teatru Dramatycznego im. Juliusza Słowackiego w Koszalinie.**

Akcja rozgrywa się w koszalińskim środowisku młodzieży artystycznej – autor przywołuje nazwiska rzeczywistych osób, konkretne miejsca i prawdziwe zdarzenia. Współczesność przeplata się z historią ... Grupa muzyków rockowych – Greg, Lalek, Aga, Maryjanka – poszukuje stałego miejsca na próby ambitnego zespołu. **Ukończyli szkołę i co dalej?** Są pełni zapału i wiary w sens oryginalnej, własnej twórczości, ale wejście w dorosłość zmusza ich do licznych kompromisów artystycznych i trudnych wyborów życiowych [1].



Plakat (fot. www.facebook.com.pl)

Założeniem sztuki jest pokazanie kontrastu pomiędzy fasadowością i komercjalizacją współczesnej Polski, a zapomnianymi korzeniami, **wymazywaną tradycją**. Jak zmienić rozgoryczenie ludzi kształtem kraju, jaki został zbudowany po roku 1989, jak poprawić sytuację „ludzi odsuniętych na margines życia społecznego”? Czy istnieje możliwość porozumienia w oparciu o wspólne doświadczenie przeszłości i akceptację najważniejszych wartości – kulturowych, religijnych, artystycznych?

Muzyka rockowa przeplatać się będzie z innymi gatunkami i stylami. Pytanie zadane niegdyś przez Juliusza Słowackiego „**Polska, ale jaka?**” wciąż wymaga od każdego z nas własnej odpowiedzi [2016]

1. Informacja z www.facebook.pl – z 07.09.2016.

Święto Patrona Szkoły w Gimnazjum nr 2 w Białogardzie

Idea olimpijska jest ważna w edukacji. Dla niektórych szkół jest szczególnie ważna. Promuje zasady zdrowej rywalizacji. Gimnazjum nr 2 w Białogardzie nosi im. Polskich Olimpijczyków, stąd idea ta jest tu bliska i żywa. Corocznie 18 marca szkoła obchodzi Święto Patrona Szkoły. Oto relacja z tego wydarzenia (przedruk).

Dnia 18 marca 2016 r. Gimnazjum nr 2 im. Polskich Olimpijczyków obchodziło Święto Patrona Szkoły. Był to wyjątkowy dzień dla całej społeczności szkolnej. Uroczyste spotkanie poprzedziły przygotowania młodzieży. Każda klasa wykonała proporzec z wylosowaną wcześniej dyscypliną sportową oraz plakaty przedstawiające polskich olimpijczyków. O godz. 10.00 cała społeczność szkolna wraz z zaproszonymi gośćmi spotkała się na uroczystości w sali gimnastycznej [2016⁴].

Świętowanie rozpoczęło się od odczytania Apelu Olimpijskiego skierowanego przez Polski Komitet Olimpijski do wszystkich zebranych. Następnie pan Dariusz Trafas - polski olimpijczyk w rzucie oszczepem wręczył pierwsze kółka olimpijskie dwóm zawodnikom Klubu Biegacza „Dziesiątka Białogard” - Kacprowi Wiśniewskiemu, uczniowi Gimnazjum nr 1 i Robertowi Górzyńskiemu, uczniowi Gimnazjum w Pomianowie. Należy dodać, że nominacje do otrzymania kół olimpijskich dostają zawodnicy, którzy spełniają kryteria postawione przez Polski Komitet Olimpijski.



Dzień Patrona Szkoły (fot. www.gim2bialogard.edupage.org/news)

Pan Dariusz Trafas zaapelował do uczniów, aby podążali za swoimi marzeniami, walczyli o swoje zainteresowania i odkrywali swoje pasje. Nauczycieli poprosił, aby wspierali młodych ludzi w rozwijaniu ich zdolności i wspomagali swoją mądrością oraz doświadczeniem.

Kolejnym punktem gali było podsumowanie Mistrzostw Szkoły w grach zespołowych, a także zebranie aktualnych wyników na „Najlepszego sportowca szkoły” w roku szkolnym 2015/2016. Sprawozdania dokonał nauczyciel wychowania fizycznego p. Janusz Turnik, który o wręczenie nagród poprosił Pana Burmistrza Krzysztofa Bagińskiego.

⁴ I. GRABSKA, Święto Patrona Szkoły – <http://gim2bialogard.edupage.org/news> - z 18.03.2016.

Święto Patrona Szkoły w Gimnazjum nr 2 w Białogardzie – cd.

W dalszej części uroczystości uczniowie prezentowali wykonane przez siebie proporce, a grupa taneczna pod kierunkiem p. Moniki Kowalik wykonała pokaz na stepie.

Następnie wszystkim zebranym zaprezentował się Białogardzki Klub Bokserski „Ring” pod kierownictwem p. Dimitria Uszakowa, w którym trenują uczniowie naszej szkoły: Denis Dworecki (III miejsce na Ogólnopolskiej Olimpiadzie Młodzieży 2015 r.) i Piotr Mularczyk (I miejsce na Mistrzostwach Polski Młodzików 2015 r.). Chłopcy zaprezentowali swoje umiejętności bokserskie przed społecznością szkolną. Najwięcej emocji wzbudził jednak występ młodych zapaśników z AKS Białogard, którego trenerem jest absolwent białogardzkiej „Dwójki” Damian Woźniak. Występ zachwycił nie tylko uczniów ale i zaproszonych gości.

Całą uroczystość z powodzeniem prowadzili: Zuzanna Amarowicz (kl.IIa) i Grzegorz Stabach (kl.IIIa). Wszystkim, którzy pomagali w przygotowaniu uroczystości bardzo serdecznie dziękuję. Zawodnikom, nauczycielom, uczniom życzę sukcesów w dążeniu do wyznaczonych przez siebie celów oraz podążaniu za swoimi marzeniami.

Iwona Grabska – dyrektor Gimnazjum nr 2 w Białogardzie

Ciekawa książka – Joachim BAUER, „Co z tą szkołą?”

Joachim BAUER, *Co z tą szkołą? Siedem perspektyw dla uczniów, nauczycieli i rodziców*. Słupsk: Wydaw. Dobra Literatura, 2015

Joachim Bauer w książce pt. „Co z tą szkołą?” opisuje mankamenty obecnej szkoły. Adresowana jest do wszystkich, którzy interesują się tematyką rzeczywistości edukacyjnej i jej realiami, w tym do nauczycieli (również akademickich), rodziców i dyrektorów szkół. Prezentuje siedem perspektyw dla uczniów, nauczycieli i rodziców.



Co z tą szkołą?... (fot. www.empik.com.pl)

Startuje konkurs NBP dla młodzieży

Narodowy Bank Polski zaprasza do udziału w kolejnej, piętnastej już edycji „Konkursu na pracę pisemną”, pod honorowym patronatem Ministra Edukacji Narodowej [1,2].

Konkurs odbywa się w dwóch kategoriach:

- Gimnazja: „Czy tylko skarbonka? Jak oszczędzać pieniądze, których nie widać?”;
- Szkoły ponadgimnazjalne: „Mądre i odpowiedzialne zadłużanie się – jak unikać pułapek kredytowych?”.

Celem Konkursu jest pogłębienie zainteresowań młodzieży ekonomią, sprawdzenie umiejętności praktycznego **wykorzystania wiedzy ekonomicznej** oraz zachęcenie dyrekcji i nauczycieli z gimnazjów i szkół ponadgimnazjalnych do wykorzystywania w nauczaniu ekonomii elementów praktycznych.



Pieniądze (fot. www.google.pl/serach?q=pienadze)

Ważne jest również przekonanie młodzieży, że wiedza o finansach i ekonomii nie jest skomplikowana i nudna, za to bardzo potrzebna. Dlatego zaproponowano tematy bardzo bliskie codziennemu życiu. Mają one na celu zwrócenie uwagi na to, że umiejętność oszczędzania, jak i racjonalnego zaciągania długów jest niezbędna we współczesnym świecie.

W konkursie mogą wziąć udział uczniowie publicznych i niepublicznych gimnazjów oraz szkół ponadgimnazjalnych (z wyłączeniem szkół dla dorosłych) uczęszczających do szkoły w roku szkolnym 2016/2017.

Pracę należy przygotować w języku polskim. Może zawierać zdjęcia i wykresy, a jej objętość musi mieścić się **na 5 stronach formatu A4** (maksymalnie – 10 stron). Praca powinna posiadać spis bibliograficzny wszystkich pozycji książkowych, artykułów, aktów prawnych, stron internetowych itp., które autor wykorzystał w swoim materiale.

Dla autorów najlepszych prac czekają nagrody:

- za zajęcie pierwszego miejsca: nagrodę pieniężną w wysokości **3700 zł brutto**,
- za zajęcie drugiego miejsca: nagrodę pieniężną w wysokości 3200 zł brutto,
- za zajęcie trzeciego miejsca: nagrodę pieniężną w wysokości 2700 zł brutto,
- trzy wyróżnienia: nagrodę pieniężną w wysokości po 1200 zł brutto.

Nagrody otrzymają również nauczyciele – opiekunowie merytoryczni najlepszych zgłoszeń.

Prace konkursowe można przysyłać do **16 października 2016 r.** za pośrednictwem formularza zgłoszeniowego zamieszczonego [na stronie konkursowej](#).

Ogłoszenie wyników konkursu i uroczystość wręczenia nagród odbędzie się 9 grudnia 2016 r.

Zachęcamy do udziału! [1,2].

1. M. SEWASTIANOWICZ, *Startuje konkurs NBP dla młodzieży* – www.oswiata.abc.com.pl/dyrektor - z 21.09.2016.

2. Źródło: Departament Informacji i Promocji Ministerstwo Edukacji Narodowej

Adaptacja dziecka do przedszkola

Organizacja oraz sam przebieg procesów adaptacyjnych dzieci nowoprzyjętych do przedszkola ma duże znaczenie dla harmonijnego rozwoju dziecka pod względem emocjonalnym, fizycznym, psychicznym oraz społecznym. Pierwszy okres życia dziecka w domu rodzinnym, sprawia, że z rodzicami ma najlepszy kontakt, od nich przejmując pierwsze postawy, wzorce zachowań, kształtuje własną osobowość. Jest to pierwszy, ale zarazem najważniejszy etap życia malucha, który rzutuje na jego przyszłe kontakty społeczne w szerszym środowisku.

Kiedy dziecko kończy 3 latka i przychodzi czas na środowisko instytucjonalne, pojawiają się pierwsze problemy. Jeśli jednak tuż po narodzinach żyje w otoczeniu ciepła, miłości i jest stopniowo przygotowywane do wejścia w szerszą społeczność, taką jak przedszkole, to łatwiej przejdzie przez okres adaptacyjny. Każde z dzieci reaguje inaczej na fakt przekroczenia progu placówki, jedne płaczą, inne zamykają się w sobie bądź nie mogą znaleźć sobie miejsca, a wręcz są pobudliwe. Ogólnie rzecz ujmując, dzieci z problemami adaptacyjnymi można podzielić na trzy grupy:

- niedojrzałe, czyli nie powinny jeszcze uczęszczać do placówki,
- takie, które przeżywają rozłąkę przez kilka dni, tygodni, a potem się przystosowują
- oraz takie, które nie mają trudności przystosowawczych.



Dzieci Przedszkola Miś w Szczecinku (fot. Arch. Autorki)

Bywają też przypadki, że dziecko, które uczęszczało już do przedszkola nagle wpada w histerię. Rodzice zazwyczaj w takim momencie doszukują się przyczyn w nauczycielu lub innych dzieciach. Tym czasem w okresie adaptacji dziecko ma do tego prawo, jest impulsywne i często samo nie rozumie swoich emocji. Ważne jest w tym czasie zachowanie spokoju i zdrowego rozsądku rodzica. A także krótkie pożegnanie i przekazanie dziecka w ręce nauczyciela. Nawet, gdy płacze nie wolno zabrać go do domu, jeśli to zrobimy, maluch szybko wyczuje, że płaczem wymusi wszystko. Należy zaznaczyć, że to rodzice bardzo często mają większy problem z rozstaniem niż ich pociecha, wyczuwalny jest lęk, zdenerwowanie, płacz, załamujący głos, co dziecko bardzo szybko przejmując.

Adaptacja dziecka do przedszkola – cd.

Powodzenie okresu adaptacyjnego w dużej mierze zależy od współpracy placówki z rodzicami. Należy pamiętać, że obie strony są sprzymierzeńcami i mają wspólny cel: dobro dziecka. Oczywiście jest, że dziecku jest przykro z powodu rozłąki z najbliższymi, a ponadto wszystko wokół jest nowe, inne, co sprawia, że czuje się zagubione. Jednak, jeśli zostanie prawidłowo przygotowane w domu rodzinnym na przekroczenie progu placówki przedszkolnej, to ten etap będzie krótszy i łagodniejszy. Gdyż głównym czynnikiem wpływającym na adaptację dziecka do przedszkola są rodzice, a w szczególności ich całokształt procesu wychowawczego. Wg prof. Floriana Znanieckiego proces wychowawczy skupia się indywidualnie na wychowanku. Można powiedzieć, że jest to urabianie jego osoby. Prof. Bogdan Suchodolski uważa, że wychowanie skupiać się powinno na kształtowaniu ludzi w taki sposób, żeby umieli dostosować się i korzystać w pełni ze współczesności. Żeby wiedzieli, jak wyznaczać sobie cele i do nich dążyć, a także cieszyć się życiem umiając z niego korzystać.



Dzieci Przedszkola Miś podczas ćwiczeń (fot. Arch. Autorki)

Ogólnie ujmując wychowanie jest procesem społecznym, w którym na jednostkę wpływa świadomie oraz celowo środowisko. Głównym wyznacznikiem wychowania emocjonalnego są rodzice, gdyż są oni edukatorami, ponieważ uczą swoje dzieci emocjonalnego abecadła. Prof. Antonina Gurycka rozróżnia następujące błędy wychowawcze popełniane przez rodziców:

- * rygorizm - czyli oczekiwanie bezwzględnego posłuszeństwa, brak jakiegokolwiek swobody,
- * agresja zarówno pod kątem słownym jak i fizycznym, co jest poniżające dla dziecka,
- * hamowanie aktywności dziecka, czyli zakazywanie lub przerywanie aktywności,
- * obojętność, która objawia się brakiem zainteresowania a nawet dystansem,
- * uleganie wszelkim zachciankom dziecka,
- * zastępowanie polegające na wyręczaniu dziecka, a także przejmowaniu zadań,
- * idealizacja dziecka, brak krytycyzmu,
- * błąd pochodny, niekonsekwentność, reakcja na podobne zachowania dziecka w różnorodny, odmienny sposób.

Adaptacja dziecka do przedszkola – cd.

Można te błędy podzielić na dwie grupy:

- zimne: rygoryzm, agresja, hamowanie aktywności,
- ciepłe: idealizacja, zastępowanie, wyręczanie, uleganie.

Zarówno jedne jak i drugie błędy wychowawcze wpływają negatywnie na harmonijny rozwój dziecka.

Na adaptację dziecka do przedszkola duży wpływ ma wychowanie. Jeśli rodzice byli nadopiekuńczy, a ten obraz jest w placówkach bardzo częsty, wówczas dziecko nie chce podejmować nowych wyzwań, decyzji, ponieważ liczy na to, że zostanie wyręczone. U takiego dziecka nie rozwija się twórczość, jest ograniczone, a jego rozwój nie przebiega prawidłowo. Rodzic musi nauczyć dziecko radzenia sobie w życiu, potykać się i podnosić, bo właśnie tak najlepiej się ucą.

Warto także zaznaczyć, że nie tylko ważne są relacje dziecko rodzic, ale także to, jak dorośli odnoszą się do siebie. Rodzice często okazując swoją miłość obsypują prezentami pociechę, ulegają kaprysom, pozwalając na wszystko, a tym czasem być dobrym rodzicem, to być z dzieckiem, towarzyszyć w zabawie, uczyć zasad oraz pokazywać świat. Należy pamiętać o tym, że dziecko powinno mieć poczucie bezpieczeństwa być przytulane, kochane nawet wtedy, kiedy nie zachowuje się w odpowiedni sposób.



Jednak poczucie bezpieczeństwa to także jasne reguły, zasady oraz ich konsekwentne przestrzeganie. Kiedy dziecko nauczy się w domu rodzinnym, że należy przestrzegać zasad, reguł, to będzie mu znacznie łatwiej odnaleźć się w grupie przedszkolnej, będzie umiało się dostosować. Najciężej mają te dzieci, którym w domu wolno wszystko, a nagle w przedszkolu jest zupełnie inaczej. Wtedy oprócz tego, że dziecko tęskni, musi zaklimatyzować się w nowym miejscu z nowymi osobami, to jeszcze dodatkowo buntuje się, nie rozumiejąc, że musi przestrzegać zasad.

Adaptacja dziecka do przedszkola – cd.

Kolejnym ważnym elementem jest umiejętność słuchania, małe dzieci bardzo chętnie mówią, zazwyczaj jest to ciągły monolog, lub zadawanie ciągłych pytań, lecz jest to ogromnie ważne. Często mówią całym ciałem, mimiką, gestami, ruchem, przeżywając każde słowo. To początek komunikacji interpersonalnej, więc ważne żeby malucha nie zbywać. Samemu zaś mówić spokojnie, łagodnie, odnosić się z szacunkiem, nie głośić kazań, lecz używać najprostszych komunikatów. Rodzice ponadto powinni pozwolić maluchowi na okazywanie uczuć. Nie należy zbyt hamować krzyku, płaczu, zdenerwowania, obawy, ponieważ to pozwala rozładować napięcie.

Najważniejszy i główny element wychowawczy, który ułatwia adaptację to pozwolenie dziecku na bycie samodzielnym oraz na własną aktywność. Niech podejmuje własne decyzje, nawet najprostsze, np.: co zje na kolację? - itp., musi poczuć, że jego pewne zachowania i decyzje mają swoje konsekwencje. Nagradzanie i karanie to bardzo istotne elementy w procesie wychowania. Dzięki nim dziecko uczy się tego, co wolno i tego co zabronione. Pamiętać należy o tym, że zarówno kara i nagroda musi być adekwatna do sytuacji, a umiejętne stosowanie tej techniki jest bardzo skuteczne.

Rodzice jednak częściej zapominają o nagradzaniu a nadmiernie stosują kary. Jeśli dziecko w czasie frustracji niszczy przedmioty, np. rzuca pilotem, itp. - to najlepszą metodą jest: Ty niszczysz moje, to ja zabieram twoje. Tłumaczenie dziecku, że skoro zniszczyło moją rzecz to musi w zamian oddać mi coś swojego. Pójście do przedszkola to dla wielu rodzin i w szczególności dzieci bardzo doniosła chwila. Jednak każde z nich jest inne i ma prawo reagować w indywidualny dla siebie sposób. Pamiętajmy, że placówka wpływa korzystnie na malucha, pozwala poznać i zrozumieć otoczenie, świat, a także dzięki niej możliwe jest zdobywanie nowych umiejętności poprzez działanie, rozwój emocjonalno-społeczny. Rozwijają się także umiejętności współpracy w grupie.

Barierę stanowi często strach przed nieznanym, kiedy rodzice nie przygotowują dziecka do nowej sytuacji, nie przychodzą na spotkanie adaptacyjne, nie rozmawiają z dzieckiem, nie robią z nim wspólnych zakupów - wyprawki do przedszkola, takich jak: szczoteczka, kapcie, piżama itp. Takie dziecko czuje się zagubione, nie wie co będzie go czekało. Po prostu się boi. Pamiętać należy o tym, że pożegnanie, choć w pierwszych dniach z rodzicami jest bardzo trudne, to jednak powinno trwać krótko, a rodzic musi wytłumaczyć dziecku, że czeka go fajny, ciekawy dzień i że odbierze je po obiedku. Co ważne, słowa powinien dotrzymać.

Dziecko bardzo szybko wyczuje niepokój rodzica, zdenerwowanie czy łzy. Dzieci powinny mieć szansę na powodzenie we własnej samoobsłudze, samodzielności, a rolą rodziców jest im to ułatwić, ubierając je wygodnie, np. w spodnie dresowe, a nie na guzik czy pasek, bluzeczki łatwe do zdjęcia, a nie koszule na guziki czy cienkie rajstopy i sukieneczki. Dziecko musi czuć się swobodnie i mieć szansę na sukces, będzie się czuło bezpiecznie.

Przekroczenie progu przedszkola to trudny okres, kosztuje to wiele stresu, rozterek, tęsknoty, zarówno dziecko jak i jego opiekunów, jednak ten etap jest niezbędny i kształcący. Dziecko zmienia całe swoje otoczenie i staje przed nowymi wyzwaniami. Ten etap będzie dla niego łatwiejszy, kiedy rodzice oraz wychowawcy będą go wspierać i działać jednotorowo.

Marzena Nowik - nauczyciel i zastępca dyrektora ds. spraw nadzoru pedagogicznego
w Przedszkolu Niepublicznym „Miś” w Szczecinku

EMOCJE. Jak je dobrze nastroić? - Szkolenie

Opis szkolenia:

Jak sprawić, by pozytywne emocje towarzyszyły nam jak najdłużej? Co zrobić, gdy uczucia, takie jak smutek i złość, wywołują w nas niepokój? W kursie **EMOCJE. Jak je dobrze nastroić?** znajdziesz odpowiedzi na te i wiele innych pytań, kluczowych dla Twojej emocjonalności. Dzięki radom ekspertów poznasz skuteczne sposoby wyrażania i kontroli emocji, które sprzyjają lepszemu samopoczuciu. A interaktywne treningi pozwolą rozwinąć inteligencję emocjonalną [1].

OSŁABIACZE	WZMACNIACZE
Muszę...	Chcę...
Powinienem...	Wybieram...
Zrobiłabym to, gdyby...	Wolę...
Nic na to nie poradzę...	Decyduję...
Chciałabym...	Mam zamiar.... Zależy mi...
Nie mogę...	Postanawiam...
Nie dam rady...	Ważne dla mnie jest...
	Zdecydowałam, że...

charaktery
magazyn psychologiczny

Oslabiace i wzmacniace (fot. www.charaktery.pl)

Zakres:

W kursie **EMOCJE. Jak je dobrze nastroić?** znajdziesz:

- test stylów, który pozwoli poznać Twój niepowtarzalny emocjonalny portret
- wskazówki, jak zauważyć to, co dobre w naszym życiu
- treningi inteligencji emocjonalnej
- kojące obrazy i sposoby na smutek i złość
- podpowiedzi, jak radzić sobie z kryzysami dzięki emocjonalnej sprężystości
- źródła radość: uważne przeżywanie dobrych chwil, poczucie humoru i optymizm
- porady, jak wzmacniać pozytywne emocje

Znakomici eksperci – wśród nich **prof. Dariusz Doliński, prof. Ewa Trzebińska i prof. Richard Davidson**

– podpowiedzą jak odkryć, że wszystkie emocje są nam potrzebne, stanowią cenne źródła informacji i wsparcia w codziennym życiu. Na kurs **EMOCJE. Jak je dobrze nastroić?** składają się inspirujące treningi, refleksje i testy przygotowane przez doświadczonych terapeutów.

Cele: Rozwijanie kompetencji psychologicznych, które, pozwolą poznać swoją emocjonalność, lepiej radzić sobie z trudnymi emocjami, a wzmacniać te pozytywne

Efekty: Jeśli zastosujesz porady i wskazówki zamieszczone w kursie **EMOCJE**, będzie Ci łatwiej radzić sobie z emocjami, wyrażać je i kontrolować. Powodzenia! [1]

Opracowanie kursu: Paulina Pająk

1. www.akademiacharaktery.pl – z 05.09.2016.

Ciekawy artykuł: Stanisław KORCZYŃSKI, *Determinanty satysfakcji zawodowej nauczycieli*, „Problemy Opiekuńczo-Wychowawcze” 2016 nr 3

Satysfakcja z pracy jest jednym z najważniejszych determinantów nauczycielskiej pracy. Zależy ona od wielu czynników. Ciekawe, jak spostrzegają ją sami nauczyciele? Oto wyniki badań satysfakcji w pracy polskich nauczycieli.

Satysfakcja w pracy jest problematyką od wielu lat jest przedmiotem badań (początki sięgają lat trzydziestych ubiegłego wieku), ale nadal jest aktualna, gdyż zjawisko to uwarunkowane jest sytuacją psychospołeczną pracy i podlega ustawicznym zmianom. Stąd **pytania do nauczycieli**:

- 1/ Co obecnie wywiera wpływ na satysfakcję nauczycieli z pracy zawodowej?
- 2/ Jak radzą sobie z rosnącą liczbą trudnych sytuacji w szkole?
- 3/ Jak na satysfakcję z pracy wpływa obniżający się status zawodowy nauczycieli?



„Problemy O-W” – okładka nr 3/2015 (fot. www.irss.edu.pl)

Stanisław Korczyński - dr hab. prof. Wyższej Szkoły Biznesu w Dąbrowie Górniczej – uważa, że „duży wpływ na postawę nauczycieli wobec pracy mają dokonujące się w ostatnich latach gwałtowne zmiany w polskiej edukacji. Codzienne zmaganie się z sytuacjami trudnymi, obniżający się status społeczny zawodu, wciąż niskie płace sprawiają, że zawód ten dostarcza nauczycielom **coraz mniej satysfakcji**. Jej niedostatek wpływa negatywnie na ich stan psychiczny, a w konsekwencji na stan zdrowia i efektywność pracy” [1].

Stąd ważne jest poznanie przyczyn tych zjawisk. Oto – zdaniem profesora - **przyczyny zaburzonego klimatu psychicznego w miejscu pracy w ocenie nauczycieli o różnym stażu pracy zawodowej**. W badaniu uczestniczyło 598 nauczycieli.

1. Nierówny podział obowiązków – 25,1%
2. Specyficzne cechy osobowościowe bezpośredniego przełożonego – 20,1%
3. Cechy charakteru współpracowników – 18,4%
4. Nierówny podział dodatku motywacyjnego – 17,4%
5. niesprawiedliwy podział nagród – 17,4%
6. Zła organizacja pracy – 10,7%

Stąd ważne jest poznanie czynników obniżających zadowolenie z pracy. Badania prof. S. Korczyńskiego [1] dotyczyły także tego problemu. Oto ważniejsze czynniki obniżające zadowolenie z pracy nauczycieli:

1. Niepewność zatrudnienia – 46,5%
2. Nadmiar czynności administracyjnych – 42,5%
3. Zarobki nieadekwatne do wykształcenia – 34,4%
4. Niska motywacja uczniów do nauki szkolnej – 33,8%
5. Brak zainteresowania rodziców problemami swoich dzieci – 33,4%
6. Trudna wychowawczo młodzież – 29,4% - Artykuł warto przeczytać! (JPS)

1. KORCZYŃSKI St., *Determinanty satysfakcji zawodowej nauczycieli*, „Problemy Opiekuńczo-Wychowawcze” 2016 nr 3, s. 38-51

Ciekawa książka:

Marek KAZIMIEROWICZ, *Nauczyciel współczesnej szkoły. Szanse i zagrożenia*, Legnica: Wydaw. PWSZ, 2016

Książka o współczesnym nauczycielu ukazała się w Wydawnictwie Państwowej Wyższej Szkoły Zawodowej im. Witelona w Legnicy. Sam jej tytuł „*Nauczyciel współczesnej szkoły. Szanse i zagrożenia*” ukazuje sedno problemu. Jej autorem jest dr Marek Kazimierowicz [2010⁵].

Każdy z nas nauczycieli jest zainteresowany cechami pożądanego nauczyciela i problemami zawodu. Celem opracowania pt. *Nauczyciel współczesnej szkoły. Szanse i zagrożenia* - było nakreślenie obrazu polskich nauczycieli współczesnej szkoły, którzy na co dzień zmagają się z wieloma trudnymi problemami i dynamicznie zmieniającą się rzeczywistością edukacyjną. Jego treści powstały w oparciu o własne **przemyślenia i doświadczenia** zawodowe autora.

Kim jest dr Marek Kazimierowicz?

Krajowy Zarząd PSNT scharakteryzował autora tej publikacji następująco: „Absolwent Wydziału Matematyki Fizyki i Techniki Wyższej Szkoły Pedagogicznej w Zielonej Górze - mgr wychowania technicznego. Doktor nauk humanistycznych w zakresie pedagogiki Akademii Pedagogiki Specjalnej w Warszawie. Nauczyciel dyplomowany, ekspert komisji kwalifikacyjnej/egzaminacyjnej w zakresie techniki, informatyki, zarządzania oświatą ds. stopni awansu zawodowego nauczycieli. Posiada II stopień specjalizacji zawodowej w zakresie nauczania techniki. Absolwent studiów podyplomowych: Nadzór Pedagogiczny z Elementami Ewaluacji; Menedżerskie Zarządzanie Placówką Edukacyjną; Zastosowanie Technik Komputerowych. Były wicekurator oświaty, dyrektor delegatury kuratorium oświaty oraz wicedyrektor Gimnazjum nr 5 w Lubinie. Autor wielu [publikacji](#) z zakresu awansu zawodowego nauczycieli, nadzoru pedagogicznego, reformy systemu edukacji, organizacji i zarządzania, zamieszczonych w wydawnictwach ogólnopolskich. Autor innowacji pedagogicznej” [2016⁶].

Koledzy z PSNT znają dr Marka Kazimierowicza z różnorodnych i ciekawych publikacji o edukacji. Jest sekretarzem Zarządu Krajowego Polskiego Stowarzyszenia Nauczycieli Twórczych. Szerzej o jego dorobku i 10-leciu Stowarzyszenia można przeczytać w artykule pt. *O stowarzyszeniu kreatywnych nauczycieli*. „Nowa Szkoła” 2015⁷]. Warto przeczytać!

Kim jest współczesny nauczyciel?

Kim jest współczesny nauczyciel (właściwie – nauczycielka) i jaki jest? Jaki powinien być? To często stawiane pytania, na które w literaturze są różne odpowiedzi. Ważne jest, że w tej pracy, oprócz własnych refleksji, autor umiejętnie wykorzystał rozmaite: ”opinie wielu znanych i cenionych autorów opisujących **istotne problemy** współczesnego nauczyciela. Treść publikacja stanowić może przedmiot krytycznej analizy porównawczej wizji nauczyciela idealnego z wizją nauczyciela rzeczywistego” [2016⁸].

⁵ J. P. SAWIŃSKI (oprac.), Rozmowa z Markiem Kazimierowiczem – www.cen.edu.pl/Infoprmacja pedagogiczna/Nowe wywiady - z 2010.

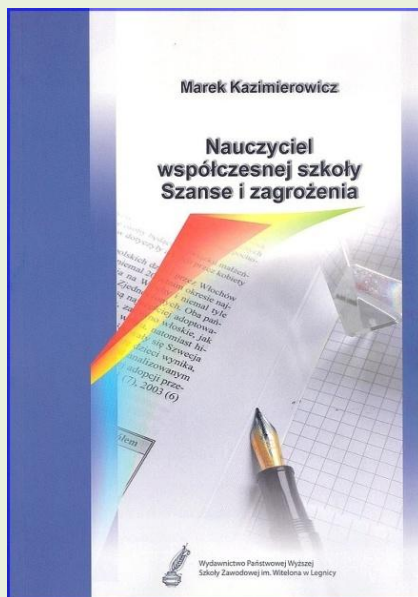
⁶ www.psnt.edu.pl/Wladze-PSNT.php - z 12.09.2016.

⁷ J. P. SAWIŃSKI, O stowarzyszeniu kreatywnych nauczycieli, „Nowa Szkoła” 2015 nr 2, s. 34-37.

⁸ Opinia o książce – www.wydawnictwo.pwsz.legnica.edu.pl – z 12.09.2016.

Ciekawa książka:

Marek KAZIMIEROWICZ, *Nauczyciel współczesnej szkoły. Szanse i zagrożenia*, Legnica: Wydaw. PWSZ, 2016 – cd.



Nauczyciel współczesnej szkoły... (fot. www.wydawnictwo.pwsz.legnica.edu.pl)

Książka zawiera **wieloaspektową analizę** zagadnień zawodu nauczyciela, na którą składają się rozważania dotyczące usytuowania nauczyciela w przepisach prawa, jak również jego osobowości i autorytetu oraz funkcji i zadań realizowanych w przestrzeni edukacyjnej szkoły i jej otoczeniu społecznym. Analizowane są także problemy dotyczące rozwoju zawodowego, kompetencji oraz zawodowego awansu w aspekcie efektywności pracy [2016⁹].

Kluczowe w tej pracy są również kwestie odnoszące się do autonomii, **innowacyjności i jakości** pracy nauczyciela oraz zjawiska wypalenia zawodowego. Publikację zamyka rozdział poświęcony promocji szkoły oraz tworzeniu pozytywnego wizerunku nauczyciela i szkoły.

Kolejną istotną sprawą są też **przedstawione badania** prowadzone wśród nauczycieli. Pokazują, iż przestrzeń edukacyjną szkoły w znacznej części wypełniają nauczyciele, którzy nie posiadają wystarczającej wiedzy i umiejętności, aby rozwiązywać problemy dydaktyczno-wychowawcze uczniów, mają kłopoty z komunikacją interpersonalną oraz znaczące braki w zakresie przygotowania metodycznego.

Krytyczne spojrzenie autora koncentruje się na ukazaniu trudności nauczycieli w planowaniu i przygotowaniu zajęć, jak również w opracowaniu planu wynikowego (rozkładów materiału). Twierdzi też, że obce są im **metody oceniania**, sposoby indywidualizowania wymagań i pracy uczniów oraz motywowania ich do uczenia się.

„Książka w głównej mierze adresowana jest do studentów pedagogiki, nauczycieli i dyrektorów wszystkich typów szkół, pracowników nadzoru pedagogicznego, przedstawicieli organów prowadzących odpowiedzialnych za oświatę samorządową oraz osób, które chcą poznać specyfikę pracy nauczyciela współczesnej szkoły” [Opinia 2016¹⁰].

Oprac.: Julian Piotr Sawiński – konsultant CEN

⁹ M. KAZIMIEROWICZ, *Nauczyciel współczesnej szkoły. Szanse i zagrożenia*, Legnica: Wydaw. PWSZ, 2016.

¹⁰ Opinia o książce – www.wydawnictwo.pwsz.legnica.edu.pl – z 12.09.2016.

Technologie informacyjno-komunikacyjne - artykuły z czasopism o TIK

1. Augustyniak, Ewa

Przyszłość edukacji a współczesne technologie / Ewa Augustyniak // Edukacja. -2010, nr 2, s. 24-28
Wykorzystanie technologii informatycznych we współczesnym nauczaniu.

2. Auguścik, Ewa

Portale edukacyjne - rzecz potrzebna czy zbędna młodzieży? / Ewa Auguścik, Anna Burger, Dominika Micińska // Wiadomości Historyczne. - 2011. nr 3, s. 44-46.

3. Ausz, Anna

Metody nauczania historii a multimedia : możliwości zastosowania komputera w metodzie projektów - teoria i praktyka / Anna Ausz, Mariusz Ausz // Wiadomości Historyczne. - 2011. nr 3, s. 21-29. Wykorzystanie komputera w procesie nauczania i uczenia się historii.

4. Baron-Polańczyk, Eunika

Nauczyciele wobec nowych trendów ICT : (raport z badań) / Eunika Baron-Polańczyk // Ruch Pedagogiczny. - 2015, nr 1, s. 81-[95].

5. Basaj, Hanna

Wirtualna tablica w bibliotece szkolnej / Hanna Basaj // Biblioteka w Szkole. - 2015, nr 2, dod. "Biblioteka - Centrum Informacji", s. 7-9

Tablica typu Padlet i możliwości platformy Tackk w pracy nauczyciela bibliotekarza.

6. Basaj, Hanna

Zajrzyj, sprawdź i poleć innym : zestaw ciekawych stron dla uczniów i nauczycieli / Hanna Basaj // Biblioteka w Szkole. - 2015, nr 5, dod. "Biblioteka - Centrum Informacji", s. 6-11.

7. Borowiecka, Agnieszka

Tworzenie dokumentów tekstowych na urządzenia mobilne / Agnieszka Borowiecka // Meritum. - 2013, nr 4, s. 97-103. TIK w szkole.

8. Boryczka, Bożena

Glogowanie na ekranie / Bożena Boryczka // Biblioteka w Szkole. - 2015, nr 5, dod. "Biblioteka - Centrum Informacji", s. 16-18. Wykorzystanie serwisu Glogster Edu do tworzenia interaktywnych plakatów zwanych glogami.

9. Brzdąk, Jadwiga

E-ocenianie - nowa jakość w edukacji / Jadwiga Brzdąk // Dyrektor Szkoły. - 2013, nr 5, s. 19-21.

10. Cęcelek, Grażyna

Kształcenie na odległość ważnym wyzwaniem dla edukacji w społeczeństwie informacyjnym / Grażyna Cęcelek // Nauczyciel i Szkoła. - 2010, nr 3, s. [63]-72.

11. Cęcelek, Grażyna

Technologia informacyjna w procesie edukacji : szanse i zagrożenia / Grażyna Cęcelek // Problemy Opiekuńczo-Wychowawcze. - 2010, nr 1, s. 31-38.

12. Cisowski, Damian

TIK? Tak! : o technologiach informacyjno-komunikacyjnych / Damian Cisowski // Hejnał Oświatowy. - 2013, nr 8/9, s. 14-15. Technologie informacyjne na lekcji matematyki i fizyki.

13. E-learning

E-learning : nowe wyzwania rozwojowe i edukacyjne / Anna Brzezińska [et al.]. // Remedium. - 2011, nr 9, s. 1-3 - Znaczenie edukacji realizowanej w Internecie w kontekście wymagań, szans i zagrożeń współczesnego świata.

Technologie informacyjno-komunikacyjne - artykuły z czasopism o TIK – cd.

14. Filip, Andrzej

Wirtualne klasy w praktyce / Andrzej Filip // Hejnał Oświatowy. - 2015, nr 10, s. 19-21. Programy do tworzenia wirtualnych klas, ich możliwości oraz scenariusze pracy w wirtualnej klasie z ich wadami i zaletami.

15. Franczuk, Julia

Komputer w edukacji wczesnoszkolnej / Julia Franczuk // Edukacja Biologiczna i Środowiskowa. - 2011, nr 2, s. 75-[80]. Funkcja obecności technologii informacyjnej i komputerów w edukacji wczesnoszkolnej (m.in. przygotowanie do życia w świecie informacyjnym, aktywizowanie i motywowanie do samodzielnego poszukiwania informacji).

16. Frąckowiak, Ewa

Raport z sondażu : sprzęt komputerowy w szkołach nie oznacza ich cyfryzacji / Ewa Frąckowiak // Biologia w Szkole z Przyrodą. - 2012, nr 4, s. 25-28 - Wyniki sondażu przeprowadzonego przez Wydawnictwo Klett dotyczącego cyfryzacji polskich szkół oraz narzędzi, z których korzystają ankietowani nauczyciele w pracy z uczniami.

17. Goban-Klas, Tomasz

Nowa edukacja medialna w społeczeństwie ryzyka i katastrof / Tomasz Goban-Klas // Edukacja i Dialog. -2010, [nr] 9/10, s. 42-46

18. Hul'ová, Zlatica

Multimedia jako pośrednik w zdobywaniu wiedzy przez uczniów w młodszym wieku szkolnym / Zlatica Hul'ová, Mirosława Parlak // Nauczanie Początkowe : kształcenie zintegrowane. - 2015/2016, nr 2, s. 23-31

19. Jakubowski, Maciej

Cyfrowe fakty i mity : czy komputery w szkole przynoszą korzyści? / Maciej Jakubowski // Głos Nauczycielski. - 2015, nr 39, s. 10-11

20. Jancarz-Łanczkowska, Beata

Wykorzystanie platformy e-learningowej w nauczaniu hybrydowym treści biologicznych / Beata Jancarz-Łanczkowska, Katarzyna Potyrała // Edukacja Biologiczna i Środowiskowa. - 2011, nr 1, s. 97-105 Platforma e-learningowa w nauczaniu biologii jako popularny środek przekazu wiedzy między uczącym się a nauczającym. Badania preferencji zainteresowania tą metodą kształcenia wśród gimnazjalistów.

21. Janczak, Dorota

Wykorzystanie tabletów na lekcji / Dorota Janczak // Dyrektor Szkoły. - 2015, nr 11, s. 56-59

22. Jaros, Izabela

Implementacja technologii informacyjno-komunikacyjnych w edukacji wczesnoszkolnej / Izabela Jaros // Nauczanie Początkowe : kształcenie zintegrowane. - 2015/2016, nr 2, s. 59-71

23. Jas, Małgorzata

Naukowiec, Nauczyciel i Uczeń w Krainie Innowacyjności EDUSCIENCE. Cz. 1 / Małgorzata Jas // Edukacja i Dialog. - 2012, nr 5/6, s. 39-43 - Cele i założenia projektu edukacyjnego "Podnoszenie kompetencji uczniowskich w dziedzinie nauk matematyczno-przyrodniczych i technicznych z wykorzystaniem innowacyjnych metod i technologii - EDUSCIENCE".

24. Jas, Małgorzata

Naukowiec, Nauczyciel i Uczeń w Krainie Innowacyjności EDUSCIENCE. Cz. 2 / Małgorzata Jas // Edukacja i Dialog. - 2012, nr 7/8, s. [44]-47 - Formy realizacji projektu edukacyjnego "Podnoszenie kompetencji uczniowskich w dziedzinie nauk matematyczno-przyrodniczych i technicznych z wykorzystaniem innowacyjnych metod i technologii - EDUSCIENCE".

Technologie informacyjno-komunikacyjne - artykuły z czasopism o TIK – cd.

25. Jaskuła, Bolesław

Neuroedukacja - nowy obszar zastosowań komputera w kształceniu / Bolesław Jaskuła // Edukacja . - 2010, nr 2, s. 45-50 - Definicja neuroedukacji. Neurodydaktyczne systemy komputerowe – nowe zastosowanie komputera w edukacji.

26. Jędrych, Ewelina

Technologia komunikacyjno-informacyjna w pracy nauczyciela świetlicy szkolnej / Ewelina Jędrych // Wszystko dla Szkoły. - 2012, nr 9, s. 12-13

27. Kawecka, Elżbieta

Mobilne laboratorium przyrodnicze / Elżbieta Kawecka // Meritum. - 2013, nr 4, s. 52-55

28. Kędracka-Feldman, Ewa

Przyszłość TIK w edukacji / Ewa Kędracka-Feldman // Dyrektor Szkoły. - 2015, nr 2, s. 48-51

29. Knol-Michałowska, Kamila

Jak się odnaleźć w gąszczu informacji? : Internet jako źródło wiedzy uczniów / Kamila Knol-Michałowska // Hejnał Oświatowy. - 2013, nr 8/9, s. 12-14

30. Kołodziejczyk, Witold

Internet w edukacji / Witold Kołodziejczyk, Bartosz Kramek // Edukacja i Dialog. - 2010, [nr] 3/4, s. 64-70 Interaktywny warsztat pracy nauczyciela.

31. Konieczniak, Marek

Po co komu technologia informacyjna w szkole? / Marek Konieczniak // Edukacja i Dialog. - 2010, nr 11/12, s. 21

32. Kordziński, Jarosław

Efekt Flynna i pokolenie Google / Jarosław Kordziński // Dyrektor Szkoły. - 2011, nr 7, s. 34-35 - Nowa generacja - nowoczesne metody nauczania. Uczniowie w świecie nowych technologii. Edukacja i nowoczesne sposoby komunikacji.

33. Kozik, Barbara

TIK i przedszkolaki / Barbara Kozik // Hejnał Oświatowy. - 2015, nr 12, s. 13-14

34. Krawiec, Paweł

Nowe technologie w nauczaniu języków obcych / Paweł Krawiec // Nowa Szkoła. - 2015, nr 2, s. 53-55

35. Kułak, Maciej

Samsung bawi i uczy / Maciej Kułak // EduFakty - Uczę Nowocześnie. - 2014, nr 29, s. 53-55 - Przykład zestawu (tablica multimedialna, tablety dla dzieci i nauczyciela) firmy Samsung jako przykład multimedialnego kąca w przedszkolu.

36. Kupidura, Tomasz

Technologie informacyjno-komunikacyjne w projektach międzynarodowych wspierających rozwój kompetencji cyfrowych / Tomasz Kupidura // Edukacja Ustawiczna Dorosłych. - 2014, t. 3, s. 123-131

37. Kuruliszwili, Sergo

Cyfrowi uczniowie, analogowe nauczanie / Sergo Kuruliszwili // Problemy Opiekuńczo-Wychowawcze. - 2011, nr 5, s. 39-42 - Cechy nowej rzeczywistości kreowanej przez media, związane z przekazem informacji.

38. Luberda, Michał

Mapowanie myśli w internecie : pierwsze kroki w programie MindMeister / Michał Luberda // Biblioteka w Szkole. - 2014, nr 11, dod. "Biblioteka - Centrum Informacji", s. 19-20

Popularne aplikacje do tworzenia własnych map myśli, pozwalających na lepsze zapamiętywanie informacji.

39. Luberda, Michał

Przykłady otwartych zasobów edukacyjnych do wykorzystania na lekcjach różnych przedmiotów / Michał Luberda // Biblioteka w Szkole. - 2013, nr 7/8, dod. "Biblioteka - Centrum Informacji", s. 12-13

Technologie informacyjno-komunikacyjne - artykuły z czasopism o TIK – cd.

40. Łabędzka, Joanna

Współdzielenie zasobów cyfrowych w edukacji - platformy informatyczne / Joanna Łabędzka // Edukacja Ustawiczna Dorosłych. - 2014, t. 3, s. 132-141 - Rola technologii ICT w społeczeństwie informacyjnym, gospodarce opartej na wiedzy oraz edukacji. Zintegrowane rozwiązania IT wspomagające edukację

41. Majcherczyk, Agnieszka

Nowoczesne technologie na języku polskim / Agnieszka Majcherczyk // Zeszyty Szkolne. - 2009, nr 1, s. 8-14

42. Majcherczyk, Agnieszka

Szkolny polonista wobec imperiów ekranów / Agnieszka Majcherczyk, Anna Ślusarz // Zeszyty Szkolne. - 2009, nr 1, s. 30-40

43. Majewski, Mirosław L.

Matematyka, nauczyciele i technologie. Cz. 2 / Mirosław L. Majewski // Matematyka. - 2015, nr 4, s. 25-37

44. Malinowski, Mariusz

Czas cyfrowej obecności - e-learning w placówkach oświatowych / Mariusz Malinowski // Dyrektor Szkoły. - 2012, nr 10, s. 14-17

45. Malinowski, Mariusz

e-Technologie wspierające pracę nauczyciela / Mariusz Malinowski // Dyrektor Szkoły. - 2013, nr 2, s. 68-73

46. Matysik, Ewelina

Komputer narzędziem wspomagającym pracę nauczyciela / Ewelina Matysik, Ewa Filipowska // Nauczanie Początkowe : kształcenie zintegrowane. - 2013/2014, nr 3, s. 15-21

47. Michnik, Anna

Nowe technologie w pracy każdego nauczyciela / Anna Michnik // Remedium. - 2015, nr 7/8, s. 44-45
TIK (Technologie Informacyjno-Komunikacyjne) w szkole.

48. Michniuk, Anna

Praca w chmurze: zdalnie, wirtualnie, ale razem / Anna Michniuk // Wychowawca. - 2015, nr 11, s. 18-21

49. Morbitzer, Janusz

Szkoła w pułapce internetu / Janusz Morbitzer // Edukacja i Dialog. - 2010, nr 9/10, s. 18-27. Wpływ zasobów internetu na uczniów i pracę współczesnej szkoły.

50. Musiał, Emilia

Jaki nauczyciel w e-szkole? / Emilia Musiał // Nowa Szkoła. - 2015, nr 5, s. 15-24

51. Musiał, Emilia

Przyjazne środowisko uczenia się młodego pokolenia / Emilia Musiał // Hejnał Oświatowy. - 2015, nr 10, s. 5-7

52. Musielak, Beata

Komputer? Tak, ale z rozsądkiem / Beata Musielak // Bliżej Przedszkola. - 2011, nr 1, s. 57-60 - Mądre wykorzystanie Internetu

53. Ocetkiewicz, Iwona

Nowoczesne technologie w edukacji : szanse i zagrożenia / Iwona Ocetkiewicz // Hejnał Oświatowy. - 2013, nr 8/9, s. 5-7

54. Oleksiak, Agata

Cyfrowa szkoła - warunki rozwoju i sukcesu / Agata Oleksiak // Dyrektor Szkoły. - 2014, nr 2, s. 20-22

55. Palka, Ewa

Dokumenty Google jako narzędzie efektywnej pracy nauczyciela z uczniem / Ewa Palka // Język Polski w Gimnazjum. - 2015/2016, nr 1, s. 37-62

Technologie informacyjno-komunikacyjne - artykuły z czasopism o TIK – cd.

56. Palka, Ewa

Ocenianie wiedzy i umiejętności uczniów przy wykorzystaniu narzędzia Hot Potatoes / Ewa Palka // Język Polski w Gimnazjum. - 2014/2015, nr 1, s. 58-74 - Aplikacja do bezpłatnego oprogramowania umożliwiającego tworzenia szybkich testów sprawdzających wiedzę.

57. Pawelec, Lidia

Internet - kreatywne narzędzie wspomagania edukacji na etapie wczesnoszkolnym / Lidia Pawelec // Nauczanie Początkowe : kształcenie zintegrowane. - 2015/2016, nr 2, s. 7-15

58. Peryt, Agata

Internet w pracy polonisty gimnazjalnego / Agata Peryt // Język Polski w Gimnazjum. - 2011/2012, nr 1, s. 79-90

59. Pindel, Ewa

Zasoby platformy eduscience w edukacji matematyczno-przyrodniczej / Ewa Pindel // Edukacja i Dialog. - 2015, nr 9/10, s. 42-43

60. Płusa, Anna

Elektroniczne dzienniczki lektur w Story Jumper / Anna Płusa // Biblioteka w Szkole. - 2014, nr 7/8, dod. "Biblioteka - Centrum Informacji", s. 16-18

Nowoczesna metoda motywująca uczniów do czytania.

61. Polcyn-Matuszewska, Sylwia

Facebook w edukacji / Sylwia Polcyn-Matuszewska // Remedium. - 2015, nr 1, s. 22-23

62. Polcyn-Matuszewska, Sylwia

Narzędzia dla nauczycieli XXI wieku - wybrane przykłady / Sylwia Polcyn-Matuszewska // Remedium. - 2016, nr 3, s. 16-17

Narzędzia Web 2.0 dla nauczycieli.

63. Poraj, Anna

Gadu-Gadu z rodzicami / Anna Poraj // Życie Szkoły. - 2012, nr 3, s. 38-40. Współczesne sposoby komunikacji szkoły z zapracowanymi rodzicami uczniów (np. komunikatory internetowe typu gadu, gadu, Skype, poczta elektroniczna, dziennik elektroniczny, telefon, sms, klasowa strona www, gazetki ściennie, ankiet)

64. Potyrała, Katarzyna

Nowe media w edukacji biologicznej i środowiskowej / Katarzyna Potyrała, Wioletta Skrzypek // Edukacja Biologiczna i Środowiskowa. - 2012, nr 1, s. 87-96.

65. Potyrała, Katarzyna

Cyfryzacja szkoły / Katarzyna Potyrała, Beata Jancarz-Łanczkowska // Edukacja Biologiczna i Środowiskowa. - 2012, nr 4, s. 150-160. Teoretyczne założenia kierunków zmian w edukacji, określanych jako cyfryzacja szkoły. Analiza modeli przetwarzania informacji z wykorzystaniem technologii informacyjnej. Badania związane z zastosowaniem mediów i nowych mediów w edukacji biologicznej. Wnioski z badań i rekomendacje dla praktyki szkolnej.

66. Puścińska, Anna

TIK i TOC - nowoczesne metody i narzędzia dydaktyczne na lekcjach w bibliotece / Anna Puścińska // Biblioteka w Szkole. - 2014, nr 6, s. 6-8. Narzędzia TIK: prezentacja multimedialna, tablica interaktywna. Narzędzia TOC (Teoria Ograniczeń) : gałązka logiczna, drzewko ambitnego celu, chmurka.

67. Rogers, Laurence

Wyzwanie włączenia TIK w pracę innowacyjnych nauczycieli przedmiotów przyrodniczych / Laurence Rogers, John Twidle ; tł. Małgorzata Boryczka // Meritum. - 2013, nr 4, s. 56-64

Technologie informacyjno-komunikacyjne - artykuły z czasopism o TIK – cd.

68. Rose, Colin (1940-)

Sukces z Multitablicą : jak Multitablica może przyspieszyć naukę oraz zwiększyć zaangażowanie i zdolności poznawcze uczniów / Colin Rose // Edukacja i Dialog. - 2013, nr 11/12, s. 6-16

69. Rose, Colin (1940-)

W jaki sposób platforma edukacyjna może usprawnić proces nauki i nauczania oraz zmniejszyć nakłady pracy nauczyciela / Colin Rose // Edukacja i Dialog. - 2014, nr 1/2, s. 6-13

70. Rudnicka, Izabela

Uczymy się poprzez obrazy, czyli miejsce infografiki we współczesnej szkole / Izabela Rudnicka // Biblioteka w Szkole. - 2014, nr 11, dod. "Biblioteka - Centrum Informacji", s. 3-4

71. Sasim, Paulina

Pomysł na e-szkolę / Paulina Sasim // Edukacja i Dialog. - 2012, nr 5/6, s. 44-48

Elementy "cyfrowej szkoły" (m.in. stosowanie technologii informacyjno-komunikacyjnych do nauczania oraz komunikowania się z uczniami, szkoła w sieci, e-dzienniki).

72. Sawiński, Julian Piotr

Konektywizm, czyli uczenie się w epoce cyfrowej / Julian Piotr Sawiński // Dyrektor Szkoły. - 2010, nr 9, s. 30-36.

73. Sawiński, Julian Piotr

Po co biologii mobilna edukacja? / Julian Piotr Sawiński // Biologia w Szkole z Przyrodą. - 2013, nr 6, s. 25-28. Mobilne urządzenia technologii informacyjno-komunikacyjnych (TIK) w szkolnej edukacji biologicznej.

74. Skocka, Agnieszka

Jak uczyć cyfrowych tubylców? / Agnieszka Skocka // Języki Obce w Szkole. - 2011, nr 3, s. 46-53. Pojęcie "cyfrowych tubylców" Marka Prensky'ego. Wykorzystanie technologii informacyjnych w nauczaniu.

75. Strusiński, Jarosław

Internet - możliwości i zagrożenia dla edukacji / Jarosław Strusiński // Edukacja Ustawiczna Dorosłych. - 2011, nr 3, s. 114-116.

76. Sysło, Maciej Marek

Co pozostaje w edukacji z przemijającej technologii? / Maciej M. Sysło // Edukacja i Dialog. - 2010, nr 9/10, s. 34-41. Rozwiązania technologiczne a koncepcje kształcenia.

77. Sysło Maciej Marek

Edukacja i technologia - poszerzone spojrzenie / Maciej M. Sysło // Nowe Horyzonty Edukacji. - 2015, nr 3, s. 30-42

78. Sysło, Maciej Marek

Uczeń, Nauczyciel i Szkoła w środowisku technologii / Maciej Sysło // Nowe Horyzonty Edukacji. - 2015, nr 2, s. 26-35

79. Syty, Paweł

"e-Doświadczenia w fizyce" - nowoczesne technologie w służbie dydaktyki, gdy tradycyjne metody są niewystarczające / Paweł Syty, Patryk Jasik // Fizyka w Szkole. - 2014, nr 1, s. 35-36

80. Szeląg, Anna

Subiektywny przegląd internetowych zasobów edukacyjnych / Anna Szeląg // Biblioteka w Szkole. - 2013, nr 7/8, dod. "Biblioteka - Centrum Informacji", s. 14-16

81. Szlagor, Piotr

Potencjał smartfonów i tabletów w nauczaniu przedmiotowym / Piotr Szlagor // Meritum. - 2013, nr 4, s. 75-77

Technologie informacyjno-komunikacyjne - artykuły z czasopism o TIK – cd.

82. Trojnar, Mariusz

Blog jako przestrzeń wymiany informacji / Mariusz Trojnar // Edukacja. - 2010, nr 2, s. 104-111

Czym są blogi i jakie są ich rodzaje. Twórcy i czytelnicy blogów. Motywy tworzenia i czytania blogów. Informacje publikowane na blogach.

83. Tyl, Marzena

Narzędzia TIK? Obecne! / Marzena Tyl // Biblioteka w Szkole. - 2012, nr 5, s. 5-7

Jak mądrze wykorzystać w szkole technologie informacyjno-komunikacyjną.

84. Urbanek, Łukasz

WikiLearning - model wirtualnego środowiska edukacyjnego / Łukasz Urbanek // Edukacja Ustawiczna Dorosłych. - 2011, nr 3, s. 109-111

85. Urbaniak, Anna

TIK w pracy bibliotekarza / Anna Urbaniak // Dyrektor Szkoły. - 2015, nr 7, dod. "Niezbędnik Dyrektora", s. 78-80

86. Wasiołka, Sebastian

Wybrane aspekty edukacji interaktywnej / Sebastian Wasiołka // Edukacja i Dialog. - 2012, nr 9/10, s. 32-

37 - Sposoby wykorzystania narzędzi technologii informacyjno-komunikacyjnych (TIK), wspomagających pracę uczniów i nauczycieli na zajęciach lekcyjnych oraz w czasie wolnym od zajęć.

87. Wojewodzik, Krzysztof

Otwarte Zasoby Edukacyjne, czyli krok milowy w stronę nowoczesnej edukacji / Krzysztof

Wojewodzik, Justyna Hofmokl, Kamil Śliwowski // NiM + TI Nauczyciele i Matematyka plus Technologia Informacyjna. - 2013, nr 85, s. 5-6 - Charakterystyka oraz zakres wykorzystywania Otwartych Zasobów Edukacyjnych na licencji Creative Commons.

88. Wojewodzik, Krzysztof

Wolne e-zasoby / Krzysztof Wojewodzik // NiM + TI Nauczyciele i Matematyka plus Technologia

Informacyjna. - 2013, nr 85, s. 9-10 - Prezentacja wybranych projektów edukacyjnych dostępnych na wolnej licencji.

89. Zaborek, Katarzyna

Technologia informacyjno-komunikacyjna w procesie uczenia się i tworzenia wiedzy / Renata Zaborek

// Nauczanie Początkowe : kształcenie zintegrowane. - 2015/2016, nr 2, s. 16-22

90. Zajdel, Krzysztof

Podcast - nowatorskie narzędzie w edukacji / Krzysztof Zajdel // Dyrektor Szkoły. - 2011, nr 10, s. 56-58

Istota oraz przykłady wykorzystania podcastów w szkole.

91. Zaród, Marcin

Wykorzystanie TIK na lekcjach / Marcin Zaród // Dyrektor Szkoły. - 2015, nr 3, nr 43-47

92. Ziolo-Pużuk, Karolina

Aplikacje edukacyjne / Karolina Ziolo-Pużuk // Dyrektor Szkoły. - 2014, nr 7, s. 44-47

Pomysły na wykorzystanie edukacyjne stron WWW i aplikacji.

93. Ziolo-Pużuk, Karolina

Media społecznościowe / Karolina Ziolo-Pużuk // Dyrektor Szkoły. - 2014, nr 4, s. 50-53

Próba opisu mediów społecznościowych i ich zastosowania w edukacji.

94. Ziolo-Pużuk, Karolina

M-learning - następca e-learningu / Karolina Ziolo-Pużuk // Dyrektor Szkoły. - 2014, nr 6, s. 45-49

M-learning - edukacja mobilna. Wykorzystywanie urządzeń przenośnych: telefonów komórkowych, smartfonów, czytników e-booków, odtwarzaczy MP3, tabletów w procesie nauczania.

95. Ziolo-Pużuk, Karolina

Webquest - forma pracy metodą projektów / Karolina Ziolo-Pużuk // Dyrektor Szkoły. - 2014, nr 12, s. 52-55

Oprac. Małgorzata Trembowelska – BP CEN w Koszalinie

Konkurs CEN dla nauczycieli:

- ***Stawiamy na czytanie i pisanie***
- ***konkurs na rok szkolny 2016/2017***

→ Czytanie...: To zabawa językiem i formą. To rozwijanie wyobraźni i wywoływanie emocji. To troska o naszą duszę. [W. Kołodziejczyk 2016¹¹]



Po co czytać i pisać? (fot. www.edunews.pl)

Warto rozważyć: Co i jak trzeba zrobić, aby skutecznie zachęcić uczniów do czytania dobrej literatury i pisania samodzielnych wypowiedzi, wypracowań, opowiadań? A ponadto:

1. Dlaczego w rozwoju uczniów ważne jest czytanie dobrej literatury?
2. Jak inspirować uczniów do samodzielnego tworzenia, pisania i samooceny?

--> Cele konkursu

1. Zaprezentowanie własnych pomysłów i rozwiązań nauczycieli w rozwoju czytelnictwa.
2. Pogłębienie rozumienia potrzeby czytania i samodzielnego tworzenia, pisania.
3. Inspirowanie do stosowania w praktyce zasad ładnego mówienia przez uczniów [¹²].

Adresaci - nauczyciele szkół i placówek oświatowych województwa zachodniopomorskiego.

Termin - Prace pisemne można nadsyłać **do końca marca 2017** roku do CEN, ul. Ruszczyca 16, 75-654 Koszalin, lub na e-pocztę redakcji „Nauczycielskiej Edukacji” – jpss51@tlen.pl.

Nagrody – Najciekawsze prace lub ich wybrane, ciekawe fragmenty zostaną opublikowane w „Nauczycielskiej Edukacji” lub wydane drukiem w całości w „Wydawnictwie CEN” w postaci broszury. Przewiduje się nagrody książkowe i albumowe. (JPS)

¹¹ W. KOŁODZIEJCZYK, *Narodowe czytanie – troska o duszę* – www.eid.edu.pl – z 26.08.2016.

¹² I. MAJEWSKA-OPIELKA, *Powiedz to dobrym słowem*. Sopot: Wydaw. GWP, 2015.